

VID

Fagplan 2011

Bachelor i sosialt arbeid

180 studiepoeng

Bachelor in Social Work

180 ECTS

VID Oslo

Godkjent av rektor 15.06.2015

Revidert juni 2018

Innholdsfortegnelse

Del A Perspektiver og rammer/hovedinnhold for bachelorutdanningen

1. INNLEDNING	3
1.2 Diakonal forankring	3
1.3 Sosionomutdanningens profil og kompetanse.....	4
1.4. Mål og forventet læringsutbytte	5
2 STUDIETS OPPBYGNING	6
2.2 Emner	7
2.3 Praksisstudier	10
2.4 Studieløp.....	10
3 LÆRINGS – OG ARBEIDSFORMER	10
3.2 Læringsaktiviteter.....	11
3.3 Basisgrupper og veiledning	11
3.4 Arbeidskrav og mappe som arbeidsform	11
4 VURDERINGSFORMER	12
4.2 Formativ vurdering.....	12
4.3 Summativ vurdering	12
4.4 Skikkethetsvurdering.....	12
5. INTERNASJONALISERING	12
6. FOU.....	13

Del B Emnebeskrivelser for bachelorutdanningen

EMNEBESKRIVELSER.....	14
-----------------------	----

1. INNLEDNING

Denne fagplanen omhandler bakgrunn og begrunnelser for bachelorutdanningen i sosialt arbeid ved VID vitenskapelige høyskole, samt en beskrivelse av studiets struktur og innhold. Fakultet for sosialfag, programområde sosialt arbeid har som mål å utdanne faglig dyktige, kreative, kritisk reflekterte, bevisste og sosialt engasjerte sosialarbeidere. For å få dette til tilbys studenter en oppdatert, forskningsbasert og faglig solid sosialarbeiderutdanning med en tydelig profil. Utdanningen gir 180 studiepoeng på bachelornivå og kan gjennomføres som en 3-årig heltidsutdanning eller som en 4-årig deltidsutdanning. Utdanningen gir kompetanse i sosialt arbeid i offentlige, private og ideelle organisasjoner. Opptak til utdanningen bygger på generell studiekompetanse fra videregående skole eller godkjent realkompetanse. Bachelorgraden gir studiekompetanse for videre studier på mastergradsnivå i sosialt arbeid eller i forskjellige tverrfaglige mastergradsstudier.

Fagplanen for bachelorutdanningen i sosialt arbeid ved VID vitenskapelige høyskole har to hoveddeler. Del A beskriver studiets bakgrunn, forankring og mål og gir en oversikt over studiets struktur og innhold. Del B gir en grundigere beskrivelse av hvert enkelt emne i utdanningsforløpet.

1.2 Diakonal forankring

Diakonhjemmet Høyskole, nå VID vitenskapelige høyskole, har tilbudt en sosionomutdanning siden 1968, men startet allerede i 1890 opp med utdanning av diakoner. Sykepleiefag, men også fagområder fra sosialt arbeid var sentrale elementer i diakoniutdanningen. Visjonen var å utruste diakonene til «barmhjertighetens tjeneste overfor gamle, syke, forlatte og falne», i et samfunn der den sosiale nøden var stor og der den offentlige helse- og sosialtjenesten manglet ressurser og kvalitet. Diakonhjemmet vokste frem som en av flere diakonale institusjoner som var et supplement til offentlig omsorg, men også en pådriver for endring og utvikling av offentlige helse- og sosialtjenester. Diakoni betyr tjeneste, og den diakonale verdiforankring handler om et engasjement for rettferdighet, barmhjertighet, solidaritet og tjeneste for medmennesker som springer ut av kristen tro. Høyskolens kjerneverdier er tjeneste, kompetanse, likeverd, åpenhet og mot.

I dagens samfunn begrenses noen ganger mulighetene for utøvelse av godt sosialt arbeid av helse- og sosialpolitiske prioriteringer, ressursknapphet og effektivitetskrav. Diakonien kan forstås som en protest mot krefter i samfunn og kirke som ikke tar ansvaret for utstøtte og marginaliserte grupper og andre trusler mot menneskers verdighet. Diakonien har som mål å synliggjøre menneskelig lidelse som en utfordring i og for samfunnet. Diakonien kan dermed også ha en advokatfunksjon, i det den søker å være talerør for mennesker i utsatte situasjoner. Inspirert av våre diakonale røtter, er det et ønske å utdanne engasjerte og reflekterte sosionomer som våger å utfordre politiske prioriteringer når konsekvensene er at menneskeverdet blir krenket.

1.3 Sosionomutdanningens profil og kompetanse

Dagens sosialarbeiderutdanning ved VID vitenskapelige høgskole bygger videre på den diakonale tradisjonen som et utgangspunkt og en inspirasjonskilde, og den bidrar til å gi utdanningen et særpreg. VID vitenskapelige høgskole tilbyr en utdanning som har forankring i et diakonalt verdigrunnlag. Vi er kjennetegnet av åpenhet og en vid horisont der studenter med ulik bakgrunn og livssyn ønskes velkommen. I utdanningen skapes rom for kritisk refleksjon og systematisk arbeid med livssyn, menneskesyn, verdisyn og etikk, i et personlig, faglig og samfunnsmessig perspektiv. Marginalisering og sosiale problemer reiser eksistensielle spørsmål og utfordrer tro, håp og mening. Bevissthet og refleksjon over eget verdimeslige ståsted vil ofte være en forutsetning for å kunne møte andre mennesker på en god måte. Kompetanse innenfor dette området er en viktig del av den fagpersonlige utviklingen ved sosionomutdanningen.

Målgruppene for sosionomers virkefelt er utsatte og utstøtte enkeltpersoner, barn og familier, grupper, organisasjoner og lokalsamfunn som ønsker å bedre sine levekår og/eller livskvalitet. Særlig vil utdanningen rette oppmerksomheten mot barn og familier som lever i marginaliserte og utsatte livssituasjoner, etniske minoriteter og mennesker som står utenfor arbeidslivet.

VID vitenskapelige høgskoles mål er å utdanne sosionomer med høy kompetanse, bevissthet og evne til å utvikle kunnskapsbaserte tjenester til utsatte barn og familier. Som utdannede sosionomer skal de kunne støtte mennesker, forebygge, løse eller redusere problemer på ulike nivåer og i ulike sektorer under skiftende sosiale, politiske og kulturelle samfunnsforhold.

Selv om det er store utfordringer i det norske samfunnet, har Norge i global sammenheng en velfungerende velferdsstat. Sosionomutdanningen ved VID vitenskapelige høgskole skal bidra til at studentene utvikler en forståelse av globale og internasjonale utfordringer for sosialt arbeid. Sosionomutdanningen ønsker å skape et engasjement hos studentene for internasjonalt sosialt arbeid med særlig fokus på land i sør. Utdanningen vil gi studentene kompetanse til å takle utfordringer knyttet til at vi lever i et multikulturelt samfunn der både brukere og sosialarbeidere har ulik bakgrunn og orientering.

Formålet for sosionomutdanningen er todelt. For det første er det å utdanne sosionomer til arbeid i samfunn og kirke, og for det andre å legge grunnlaget for livslang læring og fagpersonlig utvikling, hvor engasjement, åpenhet, mot og kritisk refleksjon er sentralt.

Sosialt arbeid må til enhver tid forholde seg til samfunnsutviklingen og aktuelle sosiale problemer. I dag er det knyttet store utfordringer til NAV-reformen, barnevernreformen, samhandlings-reformen, eldrebølgen og et multietnisk samfunn. Svingninger i arbeidsmarkedet gir utfordringer for enkeltmennesker, tjenesteapparatet og samfunnet som helhet. Samfunnsutviklingen utfordrer den tradisjonelle inndelingen av offentlig sektor, privat sektor og frivillig sektor, blant annet stilles det større krav til samarbeid og samhandling mellom de ulike sektorene.

Fakultet for sosialfag ønsker å møte disse utfordringene ved å skape nye arenaer hvor utdanningen kan møte praksisfeltet og fange opp behovene for sosialfaglig kompetanse. Sosionomutdanningen bygger på en forståelse av at sosionomene skal være tydelig og trygge i egen profesjon og samtidig ha et tydelig fokus på tverrprofesjonelt samarbeid.

Faget sosialt arbeid har sine røtter i en kristen og en humanistisk tradisjon der tanken om et velferdssamfunn for alle har vært sentralt. Faget er basert på grunnleggende yrkesetiske verdier og prinsipper og på menneskerettighetene. Ut fra begge tradisjoner arbeides det ut fra et helhetsperspektiv på mennesket, der mennesket står i et dynamisk, gjensidig vekselspill med sine sosiale og kulturelle omgivelser. Utdanningen tar utgangspunkt i at hvert menneske er ansvarlig og har iboende ressurser. En viktig oppgave for sosionomer er å legge til rette for at brukerne anvender egne ressurser og bidrar til at de får nødvendig kunnskap og støtte til å mestre dagliglivets gjøremål og eksistensielle utfordringer ut fra de muligheter og begrensninger de enkelte har. I dette ligger det en grunnleggende tro på menneskers utviklingspotensiale og mestringsevne. Årsaker til og løsninger på sosiale problemer søkes både hos den enkelte, i de sosiale kontekster og strukturer. Sosionomen må ta i bruk et variert handlingsrepertoar, avhengig av hvilken utfordring det skal arbeides med. Godt sosialt arbeid forutsetter en forståelse av maktforhold og samhandlingsbetingelser mellom enkeltindivider, grupper, lokalsamfunn og organisasjoner.

Sosionomen skal arbeide ut fra et faglig, helhetlig og kritisk perspektiv, som verdsetter menneskelig og kulturelt mangfold og søker å motvirke undertrykkende strukturer og holdninger i samfunnet. Tendenser til urettferdighet og undertrykking ut fra blant annet alder, kjønn, legning, etnisk bakgrunn, kulturell eller religiøs minoritetstilhørighet, skal bevisstgjøres og motarbeides. Brukermedvirkning og myndiggjøring av enkeltmennesker og klientgrupper er grunnleggende mål i sosialt arbeid. Sosionomer skal bidra til at brukerne kan bli i stand til å beholde/gjenvinne kontroll over eget liv og å bli i stand til å mestre sin situasjon og oppleve tilhørighet og mening i tilværelsen. Dette arbeidet bygger på en forståelse av brukeren som en aktiv og deltakende part.

1.4 Mål og forventet læringsutbytte

Formålet med studiet er å utdanne personer som kan imøtekomme behovet for kunnskap innen sosialt arbeids fagområde og som viser evne til å integrere verdier og holdninger, kunnskaper og ferdigheter, teori og praksis i utøvelsen av sosialt arbeid. Læringsutbyttet bygger på beskrivelser innenfor 1. syklus i kvalifikasjonsrammeverket (Fastsettelse av nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for høyere utdanning av 20.3.2009). Læringsutbyttet defineres som de kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse en person har tilegnet seg eller kan demonstrere etter fullført utdanning.

Etter fullført studium skal kandidaten ha følgende læringsutbytte:

Kunnskaper:

Kandidaten

- har kunnskap om sosialt arbeids historie nasjonalt og internasjonalt
- har kunnskap om diakonalt sosialt arbeid og sosialt arbeids utvikling og mandat i samfunnet
- har bred kunnskap om sentrale temaer, teorier og problemstillinger i sosialt arbeid
- har kunnskap og forståelse for hvordan samfunnsmessige strukturer og prosesser skaper og vedlikeholder sosiale problemer lokalt og globalt
- har kunnskap om arbeidsprosesser og metoder i sosialt arbeid på ulike nivåer og i ulike kontekster
- har kunnskap om og forståelse for menneskelige behov og menneskelig atferd
- har kunnskap om fagets verdigrunnlag og yrkesetikk
- har innsikt i åndelige og eksistensielle behov for mennesker i vanskelige livssituasjoner

- har kunnskap om velferdsstaten og velferdstjenester i ulike sektorer
- har kunnskap om generelle forvaltningsmessige prinsipper og aktuelle lover
- har kunnskap om vitenskapsteori og forskningsmetoder
- har kjennskap til nasjonalt og internasjonalt forsknings- og utviklingsarbeid i sosialt arbeid

Ferdigheter:

Kandidaten

- kan utøve sosialfaglig arbeid basert på forskning, erfaring og faglig skjønn
- kan finne, vurdere og henvise til informasjon og fagstoff nasjonalt og internasjonalt for å belyse sosialfaglige problemstillinger
- kan anvende kunnskap om hjelpeapparatet for å redusere sosiale problemer i samarbeid med andre yrkesgrupper og brukere
- kan anvende ulike sosialfaglige tilnærminger, teknikker og metoder i arbeid med enkeltpersoner, familier, grupper eller sosiale nettverk
- kan arbeide i og med relasjoner og håndtere konflikter med fokus på brukernes interesser
- kan kommunisere med mennesker med ulik kultur, språk eller bakgrunn
- kan møte brukere med respekt og empati, og se likeverd som en grunnleggende forutsetning for sosialt arbeids praksis
- kan reflektere kritisk over utøvelse av sosialfaglig arbeid og justere dette under veiledning

Generell kompetanse:

Kandidaten

- har innsikt i sosialfaglige og yrkesetiske problemstillinger og kan identifisere og reflektere over etiske dilemmaer i sosialt arbeid
- har evne til å samarbeide med mennesker som befinner seg i utsatte posisjoner og har kompetanse til å synliggjøre og fremme deres rettigheter og interesser
- har evne til å planlegge og gjennomføre sosialfaglige oppgaver og prosjekter i tråd med etiske krav og retningslinjer
- har evne til å formidle sosialt arbeids teorier, problemstillinger og løsninger både skriftlig, muntlig og gjennom andre uttrykksformer
- har evne til å initiere til tverrfaglig samarbeid og drive frem gode samarbeidsprosesser
- har evne til å bidra til god sosialfaglig praksis ved å utveksle synspunkter og erfaringer i flerfaglige og tverrprofesjonelle sammenhenger
- har evne til å bidra til utvikling av eget fagområde ved å kjenne til nytenkning og innovasjonsprosesser i sosialt arbeid
- har evne til å dokumentere, kvalitetssikre og evaluere sitt arbeid

Det er utformet forventet læringsutbytte for hvert av emnene som inngår i studiet.

2. STUDIETS OPPBYGNING

Studiet bygger på rammeplan for 3-årig sosionomutdanning fastsatt av utdannings- og forskningsdepartementet 1. desember 2005 og er bygget opp med 15 obligatoriske emner herunder

praksisstudier. I tillegg har studiet valgfrie emner for utvekslingsstudenter. Studiet kan gjennomføres som heltids - eller deltidstudium.

2.2 Emner

Studiet er organisert i fagspesifikke emner og flerfaglige/integrerte og tematiske/metodiske fagemner. Rammeplanemnene i sosialt arbeid er gjennomgående i de fleste fagplanemnene. I de flerfaglige emnene vil det være både fagspesifikk undervisning og integrerte fellesfaglige opplegg som forutsetter samarbeid mellom faglærerne.

I oversiktene over læringsutbytte og innhold forekommer det emnemessige overlappinger. Fagplanen skal forstås slik at mengde og grad av kunnskaper og ferdigheter øker utover i studiet. Særlig ferdighets- og holdningsmessige læringsmål vil bli bearbeidet gjentatte ganger gjennom studiet.

Emnene i bachelorstudiet i sosialt arbeid er

Emne 1	SOS-101	Grunnleggende sosialt arbeid
Emne 2	SOS-102	Psykologi
Emne 3	SOS-103	Sosiologi og sosialantropologi
Emne 4	SOS-104	Samfunnsarbeid
Emne 5	SOS-105	Kommunikasjon og etikk
Emne 6	SOS-201	Sosialpolitikk, økonomi og jus
Emne 7	SOS-202	Sosialt arbeid i offentlig velferdsforvaltning
Emne 8	SOS-203	Sosialt arbeid med enkeltpersoner og familier
Emne 9	SOS-204	Sosialt arbeid og klientrettet praksis
Emne 10	SOS-301	Marginalisering og antidiskriminerende sosialt arbeid
Emne 11	SOS-302	Sosialt gruppearbeid
Emne 12	SOS-303	Sosialt arbeid i organisasjoner
Emne 13	SOS-305	Valgfritt emne: Barnevern
	SOS-306	Valgfritt emne: Åndelige og eksistensielle tema i sosialt arbeid
	SOS-307	Valgfritt emne: International social work
	SOS-309	Valgfritt emne: Korttidstilnærming i sosialt arbeid
	SOS-310	Valgfritt emne: Sosialt arbeid i rusfeltet
	SOS-315	Valgfritt emne: Familie- og nettverksarbeid
	SOS-316	Valgfritt emne: Aktivering og arbeidsinkludering i NAV-kontoret
Emne 14	SOS-304	Vitenskapelige metoder og bacheloroppgave
Emne 15	SOS-205	Verdier og relasjoner i profesjonell praksis

Emner for innreisende studenter

Emne 8	SOS-203	Social work with individuals and families
Emne 20	SOS-901	Introduction to the Norwegian welfare state
Emne 21	SOS-902	Client oriented practical studies

Emneoversikt for HELTIDsløpet (normert studieløp)

1-studieår heltid

1 SOS-101 Grunnleggende sosialt arbeid 20SP	3 SOS-103 Sosiologi og Sosialantropologi 10 SP	5 SOS-105 Kommunikasjon og etikk 10SP	4 SOS-104 Samfunnsarbeid 10SP	2 SOS-102 Psykologi 10SP
--	--	---	--	---------------------------------------

2.studieår heltid

6 SOS-201 Sosialpolitikk, økonomi og jus 10SP	7 SOS-202 Sosialt arbeid i offentlig vel- ferdsforvaltning 10SP	8 SOS-203 Sosialt arbeid med enkelt- personer og familier 10SP	9 SOS-204 Sosialt arbeid og klientrettet praksis 25SP	15 SOS-205 Verdier og relasjoner i profesjonell praksis 5SP
---	--	--	--	---

3.studieår heltid

10 SOS-301 Marginalisering og anti- diskriminerende sosialt arbeid 10SP	11 SOS-302 Sosialt gruppearbeid 10SP	12 SOS-303 Sosialt arbeid i organisasjoner 10SP	13 SOS Valgfrie emner 10SP	14 SOS-304 Vitenskapelige metoder og bacheloroppgave 20SP
---	--	---	---	---

Emneoversikt for DELTIDsløpet (normert studieløp)

1.studieår deltid

1 SOS-101 Grunnleggende sosialt arbeid 20SP	3 SOS-103 Sosiologi og Sosialantropologi 10SP	4 SOS-104 Samfunnsarbeid 10SP
--	---	--

2.studieår deltid

2 SOS-102 Psykologi 10SP	5 SOS-105 Kommunikasjon og etikk 10SP	6 SOS-201 Sosialpolitikk, økonomi og jus 10SP	10 SOS-301 Marginalisering og anti- diskriminerende sosialt arbeid 10SP
---------------------------------------	---	---	---

3.studieår deltid

7 SOS-202 Sosialt arbeid i offentlig vel- ferdsforvaltning 10SP	8 SOS-203 Sosialt arbeid med enkelt- personer og familier 10SP	11 SOS-302 Sosialt gruppearbeid 10SP	9 SOS-204 Sosialt arbeid og klientrettet praksis 25SP	15 SOS-205 Verdier og relasjoner i profesjonell praksis 5SP
--	---	--	--	---

4.studieår deltid

12 SOS-303 Sosialt arbeid i organisasjoner 10SP	13 SOS Valgfrie emner 10SP	14 SOS-304 Vitenskapelige metoder og bacheloroppgave 20SP
---	---	---

2.3 Praksisstudier

Gjennom praksisstudier skal studenten utdype sin fagpersonlige forståelse ved å tilegne seg individuell handlingsrettet kompetanse gjennom personlige erfaringer. Dette ivaretas ved at studentene får møte reelle utfordringer fra det sosialfaglige feltet.

Praksisstudiene er i hovedsak ivaretatt ved feltarbeid, ordinær klientrettet praksisstudium og prosjektarbeid, til sammen 42 studiepoeng. Praksisstudiene er en læringsarena hvor alle fagområder i utdanningen studeres, og hvor kunnskap fra alle emneområder anvendes, utvikles og bearbeides på en slik måte at studenten utvikler handlingskompetanse i møte med brukere.

I den klientrettede delen av praksisstudiene mottar studentene individuell veiledning av erfarne sosialarbeidere, fortrinnsvis sosionomer. Veilederne skal sørge for at studenten utfører sosialt arbeid på basis av relevante praktiske, empiriske og teoretiske fagkunnskaper, og skal bidra til å bevisstgjøre studenten hvilke verdier og holdninger som påvirker studentens handlinger.

Det knyttes ulike arbeidskrav, praksisseminar og veiledning til praksisperiodene. Dette er nærværspålitige aktiviteter som inngår i vurderingsgrunnlaget for bestått praksisperiode.

2.4 Studieløp

Bachelorstudiet kan gjennomføres i to ulike studieløp; et heltidsstudium (SOSHEL) over tre år og ett deltidsstudium (SOSDEL) over fire år. Heltids- og deltidsstudentene følger den samme fagplanen. De gjennomfører de samme emnene, med samme program, pensumkrav og forventet læringsutbytte. Opplegg og læringsaktiviteter er imidlertid forskjellige for de to studieløpene. Deltidsstudiet er samlingsbasert med fire samlinger per år i 1., 2. og 4. studieår og et heltidsår i tredje studieår. All undervisning i deltidstudiet er nærværspålitig. Deltidsstudiet gjør i større grad enn heltidsstudiet bruk av fleksible IKT-støttede læringsaktiviteter/e-læring.

3. LÆRINGS – OG ARBEIDSFORMER

Studiets utgangspunkt er en forståelse av læring som en aktiv prosess som utfolder seg i interaksjon med andre mennesker. Kunnskap er ikke noe som kun blir formidlet til studentene, men blir konstruert gjennom sosial samhandling og i en kulturell kontekst. Læring sees på som en sosial prosess hvor samarbeid er nødvendig, og hvor studentene aktivt deltar i å utvikle ny kunnskap gjennom å utfordre og utfylle hverandre.

Studiet har varierte undervisnings- og læringsformer. Studentaktive læringsformer legger vekt på egenaktivitet og deltakelse for å styrke læringsprosessen. Med utgangspunkt i erfaringsbasert materiale fra studentene, legges det vekt på personlig utvikling gjennom en refleksjon hvor studentene også utfordres på egne verdier og holdninger. Studentene utfordres til kritisk tenkning ved å delta i refleksjon og diskusjon i ulike sammenhenger på høgskolen og i praksisfeltet og sammen med bachelorstudenter fra andre helse- og sosial utdanninger.

3.2 Læringsaktiviteter

Gjennom studiet vil undervisnings- og arbeidsformer veksle mellom forelesninger, seminarer, prosjektarbeid, gruppearbeid, ferdighetstrening, praksisstudier og arbeid med ulike arbeidskrav. All aktivitet på deltidsstudiet er nærværspiktig, mens det på heltidsløpet også finnes aktivitet som ikke krever nærvær. Normert studieløp innebærer at en følger emnene for hvert studieår. Noen emner kan tas som enkeltemne og er åpne.

Sentrale læringsaktiviteter er:

- prosjektarbeid, feltarbeid og praksisstudier
- studentstyrt undervisning med lærer som veileder
- selvstudium
- seminarer
- kollokvier og gruppearbeid
- forelesninger
- arbeidskrav
- trening i skriftlige og muntlige fremstillinger
- e-læring, fleksibel undervisning som tar i bruk informasjons- og kommunikasjonsteknologi

3.3 Basisgrupper og veiledning

Gjennom studiet får studentene innføring i gruppeprosesser i tillegg til at de deltar i ulike former for gruppearbeid. Veiledning veksles mellom å bli gitt skriftlig og muntlig, individuelt og i gruppe. Hver student knyttes fra starten av studiet til en basisgruppe. Innholdet i basisgruppen knyttes til læringsmålene i emnene. Sosialt arbeidslærerne som gir undervisning i basisgruppene bidrar til nærhet mellom student og høgskolen. Disse lærerne gir også studentene individuell veiledning i første klasse.

3.4 Arbeidskrav og mappe som arbeidsform

Til hvert emne er det knyttet arbeidskrav i form av skriftlige og/eller muntlige fremstillinger, individuelt eller i gruppe. Målene med denne arbeidsformen er at studentene skal jobbe jevnt gjennom semesteret, og få hyppige tilbakemeldinger på arbeidene sine frem mot ulike eksamener. Stoff som gjennomgås på forelesninger eller arbeides med i gruppearbeid, vil kunne bearbeides videre gjennom egen skriving.

Mappe som arbeidsform kan gjennomføres på ulike måter. Gjennom året samler studentene arbeidskravene sine, det vil si ulike skriftlige oppgaver, rapporter, refleksjonsnotat, disposisjoner for muntlige fremlegg, prosessnotat, tilbakemeldinger, og annet i en arbeidsmappe. Mappen kan danne utgangspunkt både for selvvrdering, for medstudentvurdering og for høgskolens vurdering (se under). Arbeidskravene må være godkjent for å kunne gå opp til eksamen.

4. VURDERINGSFORMER

Studiet har varierte vurderingsformer. Det vektlegges at vurderingen skal være en integrert del av hele læringsprosessen, jevnfør punktet over. Vurderingsuttrykkene for eksamen er:

- graderte karakterer A-E for bestått, F for ikke bestått
- graderingen bestått / ikke bestått

4.2 Formativ vurdering

Gjennom hele studieløpet vil studenten få tilbakemeldinger og vurderinger av eget arbeid og gjennomføring av de ulike delene av studiet, dette kalles en formativ vurdering. Siktemålet er lærings- og utviklingsrettet fordi en løpende vurdering vil bidra til at studenten tar ansvar for egen læring. Den formative vurderingen skal gi studenten tilbakemelding på hvor studenten står i læreprosessen, og stimulere til videre læring.

Den formative vurderingen er knyttet til mappearbeidet, d.v.s. til de arbeidskravene som studentene samler i sin mappe i løpet av studieåret og som de fortløpende får vurdering på. Vurderingene kan også gis på utkast til eller dokumenter under utarbeiding. Mappevurdering skiller seg prinsipielt fra tradisjonell eksamen på slutten av skoleåret ved at den tar utgangspunkt i og vektlegger studentens arbeider gjennom hele året. Disse arbeidene kan også danne utgangspunkt for eksamen og for en summativ vurdering.

4.3 Summativ vurdering

En summativ vurdering har til hensikt å vurdere og godkjenne studentens prestasjoner i forhold til studienes forventede læringsutbytte. Den summative vurderingen er en vurdering av om studenten har tilegnet seg den nødvendige kompetanse for å gå videre i studiet, og skal sikre at utdanningsinstitusjonen kan gå god for at studenten har de nødvendige kvalifikasjoner for fremtidig yrkesutøvelse.

Mappe som arbeids- og eksamensform kombinerer formativ og summativ vurdering og kan gjennomføres på ulike måter. Vurderingsformer for det enkelte emne er nærmere beskrevet i del B under emnebeskrivelsene.

Summativ vurdering brukes bare ved eksamen.

4.4 Skikkethetsvurdering

I følge *Forskrift om skikkethetsvurdering i høgere utdanning* fastsatt av Kunnskapsdepartementet 30.juni 2006, er sosionomutdanningen en av de profesjonsutdanningene hvor det kreves en vurdering av om studenten er skikket for å utøve sitt fremtidige yrke. En løpende skikkethetsvurdering foregår gjennom hele studiet, og inngår i en helhetsvurdering av studentens faglige og personlige forutsetninger for å kunne fungere som sosionom. Studenter som får merknad vedrørende tvil om skikkethet, vil få spesiell oppfølging underveis i studiet.

5. INTERNASJONALISERING

Globalisering og internasjonalisering preger dagens samfunnsutvikling og fører til endret behov for kompetanse i sosialt arbeid. Tema knyttet til internasjonalisering, kulturell og religiøs forståelse vektlegges derfor generelt i undervisningsprogrammet.

Fakultet for sosialfag har flere partnerinstitusjoner i Asia, Afrika, USA og Europa og lang tradisjon for internasjonalt samarbeid både i utdanningsammenheng og gjennom forskningsnettverk. Fakultetet har opparbeidet seg erfaring med både student- og lærermobilitet og ønsker at studenter som tas opp på bachelorstudiet skal kunne reise ut et eller to semester og studere ved en høyere utdanningsinstitusjon i utlandet eller ha praksis hos en av våre partnere. Det legges også til rette for kortere feltarbeidsopphold. For heltidsstudentene er det et mobilitetsvindu i 4. og 5. semester, og for deltidsstudenter i 5. og 6. semester. I mobilitetsvinduet er det mulig å gjennomføre praksisstudier i tillegg til teoretiske fag tilsvarende 30 studiepoeng per semester.

Det legges til rette for å ta imot utenlandske studenter. Ved å tilby undervisning på engelsk kan engelsktalende studenter ta ett semester på vårt fakultet. Dette tilrettelegges både i høst og vår semesteret med mulighet for å ta 30 studiepoeng.

Opphold ved et utenlandsk lærested for studenter og lærere og opphold for internasjonale gjestelærere og studenter ved fakultetet bidrar til å sikre internasjonal aktualitet, oppdatert kunnskap, utvidede ferdigheter og internasjonalt pensum på aktuelle fagfelt, samt mulighet for bruk av blant annet engelsk som undervisningsspråk og fagterminologi.

6. FOU

Det foregår et utstrakt forsknings- og utviklingsarbeid ved høgskolen og ved det enkelte fakultet. Dette arbeidet styres gjennom en FoU - leder ved fakultetet, der målet er å inkludere både ansatte og studenter på ulikt nivå i utdanningen. FoU-prosjekter skal understøtte undervisning og bidra til høy kvalitet i utdanningen.

DEL B – EMNEBESKRIVELSER

Emne 1 SOS-101	GRUNNLEGGENDE SOSIALT ARBEID	(20 sp)
-----------------------	-------------------------------------	----------------

1.1. EMNEBESKRIVELSE

Emnet gir en grunnleggende innføring i sosialt arbeid som fag og profesjon. Det gir i tillegg en innføring i jus og samfunnsfaglige emner. Hensikten med emnet er at studentene skal starte utviklingen av sin identitet som sosionom. De etterfølgende emner bygger på og fører videre kunnskapen som dette emnet gir.

1.2. LÆRINGSUTBYTTE

Etter endt emne skal kandidaten ha følgende læringsutbytte, inndelt i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskaper:

Kandidaten

- har kunnskap om utvalgte grunnteorier i sosialt arbeid
- har kunnskap om sosialt arbeids historie nasjonalt og internasjonalt
- har et første overblikk over sosialt arbeids praksis
- har kjennskap til velferdsstaten, brukere av denne og deres levekår
- har kunnskap om grunnprinsipper, rettighetstenkning og rettssystemet i velferdsretten
- har kunnskap om diakonalt sosialt arbeid
- har forståelse for vitenskapsteoriens plass i sosialt arbeids teori og praksis
- har grunnleggende kunnskap om vitenskapelige metoder
- har begynnende kunnskap om tverrfaglig samarbeid
- har kunnskap om fagets verdigrunnlag og yrkesetikk

Ferdigheter:

Kandidaten

- kan reflektere over sin fremtidige rolle som profesjonell yrkesutøver
- kan reflektere over hvordan faglig og personlig utvikling har betydning for egen utdanning og framtidig yrkespraksis
- kan reflektere over egne verdier og fagets verdigrunnlag i møte med brukere og systemer
- har begynnende kompetanse i akademisk skriving
- kan anvende vitenskapelige metoder i feltarbeid

Generell kompetanse:

Kandidaten

- har forståelse for sosiale problemers karakter, blant annet med utgangspunkt i brukeres erfaringer
- har grunnleggende informasjonskompetanse
- kan anvende noe vitenskapelige metoder i sosialt arbeid
- har begynnende forståelse for samarbeid med andre profesjoner
- forstår sammenhengen mellom teori og praksis i sosialt arbeid

1.3. INNHOLD

Hva er sosialt arbeid?

- Sosialt arbeids historie
- Sosialt arbeids/sosionomens mandat, roller og oppgaver i det norske samfunnet
- Samarbeide med brukere og andre instanser
- Sosialt arbeids ulike arbeidsmåter i helse- og sosialsektoren, herunder systematisk analyse, planlegging, iverksetting og evaluering
- Ulike kunnskapsformer i sosialt arbeid
- Yrkesetiske prinsipper og verdigrunnlag i sosialt arbeid

Sosialpolitiske utfordringer

- Velferdsstatens vekst og utvikling
- Oppvekstkvalitet og samfunn
- Offentlige og private (herunder ideelle, kristne og kommersielle) organisasjoners bidrag til helse- og sosialpolitikken
- Sosiale problemer på ulike nivåer (fremtredelsesformer, årsaker og konsekvenser)
- Sammenheng mellom individets situasjon og samfunnsforhold

Person og profesjon

- Sammenhenger mellom verdi, livssyn og forståelse
- Holdninger og fagpersonlig refleksjon; profesjonalitet
- Makt, avmakt og krenkelser

Samfunnsvitenskapelig metode

- Grunnleggende temaer i samfunnsvitenskapelig metode knyttet til feltstudiet

Informasjonskompetanse

- Håndtering av informasjonsteknologi, herunder bruk av søketjenester på nett og bibliotek
- Skrive fagtekster
- Kildebruk og kritisk forhold til kilder og fagtekster
- Plagiering og fusk
- Om læring og bruk av mappe

Jus

- Grunnprinsipper, rettighetstenkning og rettssystemet i velferdsretten

1.4. ARBEIDSFORMER

Emnet kombinerer varierte arbeidsformer; feltstudium, oversiktsforelesninger, dialog og diskusjon, seminarer, gruppearbeid, skriftlige og muntlige fremstillinger, ferdighetstrening, selvevaluering og arbeidskrav. Studentene deles inn i basisgrupper.

1.5. NÆRVÆRSPLIKT, ARBEIDSKRAV OG EKSAMEN

Nærværsplicht Tilstedeværelse i nærværsplichtig undervisning/aktivitet	Godkjent
Arbeidskrav Ett eller flere arbeidskrav	Godkjent
Eksamen <i>Ved normalt studieløp:</i> Heltid: Individuell skriftlig hjemmeeksamen i emne 1 og 3 Deltid: Individuell skriftlig hjemmeeksamen i emne 1 Se eksamensordning for nærmere beskrivelse <i>Alle arbeidskrav og tilstedeværelse i nærværsplichtig undervisning må være godkjent for å kunne gå opp til eksamen</i>	Karakter A-F Karakter A-F

1.6. KRAV TIL KOMPETANSE

Generell studiekompetanse

1.7. ENKELTEMNE

Kan ikke tas som enkelt emne

Emne 2 SOS-102	PSYKOLOGI	(10 sp)
-----------------------	------------------	----------------

2.1. EMNEBESKRIVELSE

Emnet tar opp sentrale begreper, teorier og metoder i faget psykologi. Hensikten er å gi studentene grunnleggende kunnskaper om forståelse av individuelle og mellommenneskelige reaksjoner og handlinger. Psykologien knyttes til yrkesmessig sammenheng og særlig til utdypningsområder som foreldreomsorg og omsorgssvikt. Emne gir kompetanse til å møte utfordrende situasjoner i yrket med et utvidet handlingsrepertoar.

2.2 LÆRINGSUTBYTTE

Etter endt emne skal kandidaten ha følgende læringsutbytte, inndelt i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskaper:

Kandidaten

- har kunnskap om hovedretninger i psykologi
- har kunnskap om omsorgssvikt og mulige konsekvenser for barn, unge og voksne
- har begynnende kunnskap om psykologiens anvendelse i sosialt arbeid
- har kunnskap om traumer, vold og seksuelle overgrep
- har kunnskap om rusmiddelbruk og rusmiddelavhengighet i en kulturell og samfunnsmessig kontekst
- har kunnskap om arbeid med pårørende til mennesker med rusmiddelavhengighet og psykiske lidelser

Ferdigheter:

Kandidaten

- kan anvende psykologiske perspektiver på sosialfaglige og etiske problemstillinger
- kan anvende psykologiske perspektiver i analyse av barn og unges utvikling og levekår
- kan ta i bruk observasjon som vitenskapelig metode
- kan reflektere over muligheter, begrensninger og dilemmaer ved observasjon som vitenskapelig metode
- kan presentere faglige analyser muntlig og reflektere over fortolkning og perspektivvalg

Generell kompetanse:

Kandidaten

- har en begynnende forståelse for og erfaring med hvordan ulike psykologiske hovedretninger kan brukes i analyse av menneskelig atferd og handlinger
- har en begynnende forståelse for sammenhengen mellom psykologiske hovedretninger, vitenskapsteori og vitenskapelige metoder

2.3 INNHOLD

Sentrale grunnleggende psykologiske temaer

- Utviklingspsykologi
- Personlighetspsykologi
- Gruppepsykologi
- Andre utvalgte sosialpsykologiske temaer
- Motivasjonspsykologi
- Kognitiv psykologi

Spesifikke utdypingsområder

- Omsorgssvikt
- Traumer for barn og unge
- Rusmiddelmisbruk

Analyse og forståelse av handlinger

- Refleksjon over egne handlinger
- Anvendelse av psykologi i praktisk handling i yrkesfeltet

2.4. ARBEIDSFORMER

Forelesninger, dialog, refleksjonsarbeid, gruppearbeid og arbeidskrav.

2.5 NÆRVÆRSPLIKT, ARBEIDSKRAV OG EKSAMEN

Nærværsplicht Tilstedeværelse i nærværsplichtig undervisning/aktivitet	Godkjent
Arbeidskrav Ett eller flere arbeidskrav	Godkjent
Eksamen <i>Ved normert studieløp:</i> Heltid: Individuell muntlig eksamen i emne 2, 4 og 5 Deltid: Individuell muntlig eksamen i emne 2 og 5 <i>Som enkeltemne:</i> Ett/flere av arbeidskravene eller egen eksamen Se eksamensordning for nærmere beskrivelse <i>Alle arbeidskrav og tilstedeværelse i nærværsplichtig undervisning må være godkjent for å kunne gå opp til eksamen</i>	Karakter A-F Karakter A-F Karakter A-F

2.6 KRAV TIL KOMPETANSE

Generell studiekompetanse

2.7 ENKELTEMNE

Kan tas som enkeltemne for innreisende studenter fra høgskolens internasjonale partnere.

Emne 3 SOS-103   SOSIOLOGI OG SOSIALANTROPOLOGI   (10 sp)
--

3.1 EMNEBESKRIVELSE

Emnet gir generelle kunnskaper i fagene sosialantropologi og sosiologi. Emnet gir en innføring i fagenes ulike teorigrunnlag, sentrale temaer og begreper. Emnet skal bygge videre på studentens feltarbeid fra emne 1.

3.2 LÆRINGSUTBYTTE

Etter endt emne skal kandidaten ha følgende læringsutbytte, inndelt i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskaper:

Kandidaten

- har kunnskap om sentrale teorier og begreper i sosiologi og sosialantropologi som er relevante for sosialt arbeid
- har kjennskap til sosiologiske og sosialantropologiske metoder og analytiske tilnærminger

Ferdigheter

Kandidaten

- kan anvende ulike teoretiske tilnærminger innenfor sosiologi og sosialantropologi for å forstå og forklare sosiale problemer
- har begynnende forståelse for hvordan sosiologiske og sosialantropologiske begreper kan brukes som verktøy i sosialt arbeids teori og praksis
- har begynnende ferdigheter i å analysere sosiale relasjoner, prosesser og strukturer, og ser sammenhengen mellom disse på ulike nivå i samfunnet
- kan kommunisere med andre fagpersoner på basis av grunnleggende sosiologiske og sosialantropologiske begreper og perspektiver

Generell kompetanse

Kandidaten

- forstår betydningen av sosiologiske og sosialantropologiske teorier, metoder og begreper som del av sosialt arbeids kunnskapsgrunnlag

3.3 INNHOLD

Emnet gir generelle kunnskaper om fagene sosialantropologi, og sosiologifaget med dets hovedområder, ulike teorigrunnlag, sentrale temaer og begreper. Emnet skal bygge videre på studentens feltarbeid fra emne 1.

Viktige temaer i undervisningen er

- Makt
- Sosiale strukturer
- Normer og roller
- Kultur, etnisitet og globalisering
- Klasse og sosial ulikhet
- Stigma og marginalisering

3.4 ARBEIDSFORMER

Emnet kombinerer varierte arbeidsformer: forelesninger, plenumssamtaler, seminar, gruppearbeid og arbeidskrav.

3.5 NÆRVÆRSPLIKT, ARBEIDSKRAV OG EKSAMEN

Nærværsplicht Tilstedeværelse i nærværsplichtig undervisning/aktivitet	Godkjent
Arbeidskrav Ett eller flere arbeidskrav	Godkjent
Eksamen <i>Ved normert studieløp:</i> Heltid: Individuell skriftlig hjemmeeksamen i emne 1 og 3 Deltid: Individuell skriftlig hjemmeeksamen i emne 3 og 4 <i>Som enkeltemne:</i> Ett eller flere av arbeidskravene eller egen eksamen Se eksamensordningen for nærmere beskrivelse <i>Alle arbeidskrav og tilstedeværelse i nærværsplichtig undervisning må være godkjent for å kunne gå opp til eksamen</i>	Karakter A-F Karakter A-F Karakter A-F

3.6 KRAV TIL KOMPETANSE

Generell studiekompetanse

3.7 ENKELTEMNE

Kan tas som enkeltemne for innreisende studenter fra høgskolens internasjonale partnere.

Emne 4 SOS-104	SAMFUNNSARBEID	(10 sp)
-----------------------	-----------------------	----------------

4.1 EMNEBESKRIVELSE

Samfunnsarbeid er en av flere sentrale arbeidsmetoder i sosialt arbeid og emnet tar opp nøkkelbegreper og teorier innen samfunnsarbeid. Emnet fokuserer på sosiale problemer på lokal -og samfunnsnivå.

4.2 LÆRINGSUTBYTTE

Etter endt emne skal kandidaten ha følgende læringsutbytte, inndelt i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskaper:

Kandidaten

- har kunnskap om verdier og prinsipper i samfunnsarbeid både lokalt, nasjonalt og internasjonalt
- har kunnskap om sentrale begreper som brukermedvirkning og empowerment
- har kunnskap om å mobilisere mennesker rundt felles anliggender
- har kjennskap til sosialarbeiderens mandat og samfunnsbetingelser

Ferdigheter:

Kandidaten

- kan identifisere og forstå sosiale problemer på strukturelt nivå
- kan planlegge endringsarbeid ved å anvende ulike samfunnsarbeidsmetoder
- kan kartlegge ressurser i et lokalsamfunn eller blant grupper i samarbeid med andre yrkesgrupper, profesjoner og frivillige

Generell kompetanse:

Kandidaten

- kan anvende teori til å reflektere muntlig og skriftlig over aktuelle utfordringer i sosial- og helsesektoren

4.3 INNHOLD

- Sosiale problemer på strukturelt nivå
- Utfordringer i helse og omsorgssektoren
- Lokalsamfunnsteori og arbeid i lokalsamfunn
- Lokalt partnerskap, samarbeid med frivillige, organisasjoner og sivilsamfunn
- Tverrprofesjonelt samarbeid
- Boligsosialt arbeid og bomiljøarbeid
- Helsefremmende og forebyggende arbeid
- Verdier og prinsipper i samfunnsarbeid
- Empowerment og brukermedvirkning
- Sosial mobilisering, aksjoner og sosialpolitisk arbeid
- Samfunnsarbeid i et internasjonalt perspektiv

4.4 ARBEIDSFORMER

Emnet kombinerer varierte arbeidsformer; forelesninger, plenumsdiskusjoner, seminar og gruppearbeid.

4.5 NÆRVÆRSPLIKT, ARBEIDSKRAV OG EKSAMEN

<p>Nærværspåkt Tilstedeværelse i nærværspåktig undervisning /aktivitet</p>	Godkjent
<p>Arbeidskrav</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ett eller flere skriftlige individuelle arbeidskrav med fagtema eller integrert tema 2. Deltakelse i rollespill og ferdighetstrening 3. Muntlig arbeidskrav individuelt eller i gruppe 	<p>Godkjent</p> <p>Godkjent</p> <p>Godkjent</p>
<p>Eksamen <i>Ved normert studieløp:</i> Heltid: Muntlig individuell eksamen i emne 2, 4 og 5 Deltid: Individuell skriftlig hjemmeeksamen i emne 3 og 4</p> <p><i>Som enkeltemne:</i> Ett/flere av arbeidskravene eller egen eksamen</p> <p>Se eksamensordningen for nærmere beskrivelse</p> <p><i>Alle arbeidskrav og tilstedeværelse i nærværspåktig undervisning må være godkjent for å kunne gå opp til eksamen</i></p>	<p>Karakter A- F</p> <p>Karakter A- F</p> <p>Karakter A-F</p>

4.6 KRAV TIL KOMPETANSE

Godkjent emne 1

4.7 ENKELTEMNE

Kan tas som enkeltemne for innreisende studenter fra høgskolens internasjonale partnere.

Emne 5 SOS-105	KOMMUNIKASJON OG ETIKK	(10 sp)
-----------------------	-------------------------------	----------------

5.1 EMNEBESKRIVELSE

Kommunikasjon

Emnet gir en innføring i kommunikasjon og konfliktarbeid som grunnlag for alminnelig menneskelig og faglig samhandling. Studentene skal ha tilegnet seg grunnleggende kunnskap om kommunikasjonsteori og skal prøve ut grunnleggende ferdigheter i kommunikasjon og samtale. Studentene skal bli kjent med, og reflektere over, egen måte å kommunisere på og å møte konflikter.

Etikk

Emnet gir en innføring i etikk som fagfelt, ulike etiske teorier og etikk sett i sammenheng med menneskesyn og verdisyn i vestlige livssynstradisjoner. Studentene vil trene på å identifisere og anvende ulike perspektiver på etiske dilemmaer i praksis. Utfordringer knyttet til sosialarbeiderens møte med religiøst og livssynsmessig mangfold belyses.

5.2 LÆRINGSUTBYTTE

Kommunikasjon

Etter endt emne skal kandidaten ha følgende læringsutbytte, inndelt i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskaper:

Kandidaten

- har kunnskap om relasjonsaspektet i kommunikasjon
- har kunnskap om den profesjonelle samtalens form og innhold
- har kunnskap om ulike måter å stille spørsmål på, aktiv lytting, samt forskjellen på beskrivelse, tolkning og tilbakemeldinger
- har kunnskap om kommunikasjonens betydning i hjelpeprosessen i sosialt arbeid

Ferdigheter:

Kandidaten

- er bevisst på og kan reflektere over relevante kommunikasjonsferdigheter i hjelpeprosessen i sosialt arbeid
- er bevisst på og kan reflektere over egen kommunikasjon

Generell kompetanse:

Kandidaten

- har en grunnleggende innsikt i kommunikasjonen og relasjonens betydning i sosialt arbeid

Etikk

Etter endt emne skal kandidaten ha følgende læringsutbytte, inndelt i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskaper:

Kandidaten

- har kunnskap om etikk som fagfelt, samt etiske teorier, menneskesyn og verdisyn i vestlige livssynstradisjoner
- har kunnskap om betydningen av religion og livssyn i møte med ulike mennesker, grupper og kulturer
- kjenner til hvordan grunnlagsetiske teorier og refleksjoner kommer til uttrykk i verdier, prinsipper og sentrale temaer i yrkesetisk grunnlagsdokument

Ferdigheter:

Kandidaten

- kan identifisere etiske dilemmaer på individ-, gruppe- og samfunnsnivå
- kan se likeverd som en grunnleggende forutsetning for sosialt arbeids praksis, og ha et grunnlag for å møte brukere med respekt og empati

Generell kompetanse:

Kandidaten

- kan anvende etisk teori og reflektere etisk rundt situasjoner i praksisfeltet
- har tilegnet seg en forståelse av forbindelsen mellom menneskesyn, verdisyn og egne holdninger

5.3 INNHOLD

Kommunikasjon

- Kommunikasjonsteori
- Konfliktteori
- Dialog og dialogens forutsetninger

Etikk

- Etske teorier og grunnbegreper
- Etske dilemma og etisk refleksjon
- Sammenhenger mellom grunnlagsetikk og yrkesetikk
- Etisk refleksjon over praksissituasjoner

5.4 ARBEIDSFORMER

Emnet kombinerer varierte arbeidsformer; forelesninger, plenumssamtaler, seminar, gruppearbeid og arbeidskrav.

5.5 NÆRVÆRSPLIKT, ARBEIDSKRAV OG EKSAMEN

Nærværspåkt Tilstedeværelse i nærværspåktig undervisning/aktivitet	Godkjent
Arbeidskrav Skriftlig individuelt arbeidskrav og/eller muntlig fremlegg i gruppe inkludert skriftlig gruppeinnlevering	Godkjent
Eksamen Ved <i>normert</i> studieløp:	Karakter A-F Karakter A-F

<p>Heltid: Muntlig individuell eksamen i emne 2, 4 og 5 Deltid: Muntlig individuell eksamen i emne 2 og 5</p> <p><i>Som enkeltemne: Ett/flere av arbeidskravene eller egen eksamen</i></p> <p>Se eksamensordningen for nærmere beskrivelse</p> <p><i>Alle arbeidskrav og tilstedeværelse i nærværsploktig undervisning må være godkjent for å kunne gå opp til eksamen</i></p>	Karakter A-F
---	--------------

5.6 KRAV TIL KOMPETANSE

Generell studiekompetanse

5.7 ENKELTEMNE

Kan tas som enkeltemne for innreisende studenter fra høgskolens internasjonale partnere.

Emne 6 SOS-201	SOSIALPOLITIKK, ØKONOMI OG JUS	(10 sp)
-----------------------	---------------------------------------	----------------

6.1 EMNEBESKRIVELSE

Sosialt arbeid utøves i en samfunnsmessig kontekst. Dette emnet gir en grunnleggende innføring i sosialpolitiske, økonomiske og juridiske rammebetingelser for sosialt arbeid.

6.2 LÆRINGSUTBYTTE

Etter endt emne skal kandidaten ha følgende læringsutbytte, inndelt i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskaper:

Kandidaten

- har kunnskap om velferdsstatens oppbygning og funksjoner
- har kunnskap om ulike velferdsstatsmodeller og har kjennskap til den norske velferdsstaten i internasjonal kontekst
- har kunnskap om ulike gruppers situasjon og utfordringer i velferdsstaten, herunder familiens rolle i velferdsstaten, om velferdsstaten og migrasjon og om graderte medlemskap i velferdsstaten
- har grunnleggende kunnskap om markedsøkonomiske - og samfunnsøkonomiske problemstillinger
- har kunnskap om grunnleggende menneskerettigheter og særlig barnekonvensjonen
- har kunnskap om barneloven

Ferdigheter:

Kandidaten

- kan analysere sosiale problemer, sosialpolitiske konflikter, prioriteringer og utfordringer med utgangspunkt i ulike teorier og sentrale begreper

- kan anvende lover og rettsregler på praktiske og teoretiske problemstillinger

Generell kompetanse:

Kandidaten

- kan anvende kunnskap om sosialpolitikk og jus til kritisk refleksjon rundt sosialt arbeids rolle i velferdsstaten, og bruke denne kunnskapen i daglig yrkesutøvelse

6.3 INNHOLD

- Oppbygningen av velferdsstaten, særskilt helse- og sosialsektoren
- Sosialpolitiske modeller og teorier om velferdsstaten
- De sentrale politikkområdene i velferdsstaten, særlig inntektssikring, omsorgspolitik og familiepolitikk
- Sentrale prinsipper i velferdspolitikken, arbeidslinjen, desentralisering og avinstitusjonalisering
- Oppgavefordelingen mellom offentlig, privat og frivillig sektor
- Velferdsstatens økonomi, finansiering og fordeling. Markedsøkonomisk teori
- Utviklingstrekk i velferdsstaten; aldring, innvandring, globalisering og integrering
- Menneskerettigheter, herunder barnekonvensjonen
- Barnerett, særlig barneloven
- Familierett (ekteskapsloven og samboeres rettsstilling)

6.4 ARBEIDSFORMER

Emnet har hovedvekt på forelesninger og plenumssamtaler, men inkluderer også seminar og gruppearbeid.

6.5 NÆRVÆRSPLIKT, ARBEIDSKRAV OG EKSAMEN

<p>Nærværsplicht Tilstedeværelse i nærværsplichtig undervisning/aktivitet</p>	Godkjent
<p>Arbeidskrav Ett eller flere skriftlige individuelle arbeidskrav med fagtema eller integrert tema</p>	Godkjent
<p>Eksamen <i>Ved normert studieløp:</i> Heltid: Individuell skriftlig hjemmeeksamen i emne 6 og 7 Deltid: Individuell skriftlig hjemmeeksamen i emne 6 og 10</p>	Karakter A-F Karakter A-F
<p><i>Som enkeltemne:</i> Ett/flere av arbeidskravene eller egen eksamen</p> <p>Se eksamensordningen for nærmere beskrivelse</p> <p><i>Alle arbeidskrav og tilstedeværelse i nærværsplichtig undervisning må være godkjent for å kunne gå opp til eksamen</i></p>	Karakter A-F

6.6 KRAV TIL KOMPETANSE

Generell studiekompetanse

6.7 ENKELTEMNE

Kan tas som enkeltemne for innreisende studenter fra høgskolens internasjonale partnere.

Emne 7 SOS-202	SOSIALT ARBEID I OFFENTLIG VELFERDSFORVALTNING	(10 sp)
-----------------------	---	----------------

7.1 EMNEBESKRIVELSE

Rett og plikt er sentrale begreper i offentlig velferdsforvaltning. Dette emnet gir en grunnleggende innføring i aktuelle lover, lovanvendelse og saksbehandling i offentlig velferdsforvaltning med særlig fokus på NAV og barnevern.

7.2 LÆRINGSUTBYTTE

Etter endt emne skal kandidaten ha følgende læringsutbytte, inndelt i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskaper:

Kandidaten

- har kunnskap om velferdsforvaltningens rolle og mandat
- har kunnskap om velferdsforvaltningens ansvarsområder, med særlig fokus på NAV og barneverntjenesten
- har kunnskap om sentrale rettskilder i offentlig velferdsforvaltning
- kjenner til sentrale tiltak og ytelser i offentlig velferdsforvaltning
- Kjenner til sentrale skriftlige dokumenter i sosialt arbeid
- kjenner til konsekvenser av omsorgssvikt

Ferdigheter:

Kandidaten

- har tilegnet seg grunnleggende juridisk kompetanse for å kunne finne frem, forstå og bruke sentrale lover i offentlig velferdsforvaltning
- har begynnende kompetanse innen rådgivning
- har begynnende kompetanse innen skriftlighet i offentlig velferdsforvaltning med hovedfokus på forvaltningsmelding, vedtak og journal
- har begynnende ferdigheter innen grunnleggende saksbehandlingsprosesser
- har begynnende kompetanse i å identifisere og vurdere omsorgsutøvelse og svikt i denne

Generell kompetanse:

Kandidaten

- kan reflektere over egen fagutøvelse

- kan reflektere over egen rolle i offentlig velferdsforvaltning
- har forståelse for medvirkning innen offentlig velferdsforvaltning

7.3 INNHOLD

Jus

- Forvaltningsrett
- Sosialrett
- Helserett
- Trygderett
- Barnevernrett
- Norm om informasjonssikkerhet

NAV

- NAV reformens intensjoner og mål
- Sentrale ytelser i NAV
- Økonomisk sosialhjelp
- Økonomisk rådgivning
- Dokumenter
- Brukermedvirkning

Barnevern

- Barnevernets rammer og mandat
- Barn og unges rettigheter i offentlig velferdsforvaltning
- Tverrprofesjonelt samarbeid
- Relasjons- og samhandlingsvansker
- Dokumenter
- Brukermedvirkning

Arbeidsområder

- NAV
- Barneverntjenesten

Tverrfaglig kompetanse

- Samhandlingsreformen
- Ulike samarbeidsformer

7.4 ARBEIDSFORMER

Forelesninger, arbeid i grupper, skriftlig og muntlig arbeidskrav.

7.5 NÆRVÆRSPLIKT, ARBEIDSKRAV OG EKSAMEN

Nærværsplicht Tilstedeværelse i nærværsplichtig undervisning/aktivitet	Godkjent
Arbeidskrav Ett eller flere arbeidskrav	Godkjent
Eksamen Ved normert studieløp: Heltid: Individuell skriftlig hjemmeeksamen i emne 6 og 7 Deltid: Individuell skriftlig hjemmeeksamen i emne 7 og 11 Som enkeltemne: Ett/flere av arbeidskravene eller egen skriftlig eksamen Se eksamensordningen for nærmere beskrivelse <i>Alle arbeidskrav og tilstedeværelse i nærværsplichtig undervisning må være godkjent for å kunne gå opp til eksamen</i>	Karakter A-F Karakter A-F Karakter A-F

7.6 KRAV TIL KOMPETANSE

Godkjent emne 1 og 3

7.7 ENKELTEMNE

Kan tas som enkeltemne for innreisende studenter fra høgskolens internasjonale partnere.

Emne 8 SOS-2SOSIALT ARBEID MED ENKELTPERSONER OG FAMILIER – for DELTIDstudningen (10 sp)

8.1 EMNEBESKRIVELSE

Hovedfokuset i emnet er å utvikle teoretisk forståelse av kommunikasjon og praktisk trening i relasjons- og kommunikasjonskompetanse i møte med brukere. Student vil få kunnskap og ferdigheter til å kommunisere med ulike brukergrupper som for eksempel enkeltindivid, par, familier i ulike livsfaser (barn, ungdom, voksne, eldre). Kurset vil ha hovedfokus på samtaler i en tidlig del av arbeidsprosessen.

8.2 LÆRINGSUTBYTTE

Etter endt emne skal kandidaten ha følgende læringsutbytte, inndelt i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskaper:

Kandidaten

- har kunnskap om ulike kommunikasjonsteorier og kommunikasjonsmetoder
- har kunnskap om relasjonens betydning i profesjonelt sosialt arbeid

- har kunnskap om nettverkets betydning for enkeltindivider og familier
- har kunnskap om ulike forståelser av og tilnærminger til psykiske vansker

Ferdigheter:

Kandidaten

- har tilegnet seg grunnleggende ferdigheter til å kunne gjennomføre samtaler med mennesker i ulike situasjoner
- har tilegnet seg forståelse til ulike kommunikasjonstradisjoner og er bevist på når og hvordan de kan anvendes
- har ferdigheter i å møte mennesker som trenger tilrettelegging for god kommunikasjon, deriblant bruk av tolk
- kan arbeide med klienter på måter som fremmer brukermedvirkning og deltakelse

Generell kompetanse:

Kandidaten

- har innsikt i egne ferdigheter i relasjons- og kommunikasjonskompetanse
- har erfart hvordan profesjonelle kommunikasjonsferdigheter kan utvikles og har erfaring med å gi og motta veiledning
- kan gjennomføre faglige samtaler med enkeltpersoner og familier i ulike livssituasjoner

8.3 INNHOLD

Relasjon og kommunikasjon

- Helhets- og relasjonstenkning, et kritisk perspektiv
- Teorier og metoder i profesjonell kommunikasjon
- Kommunikasjon med ulike brukergrupper

Forebygging og nettverk

- Nettverksteori
- Relasjon- og kommunikasjonsferdigheter i kartlegging, problemdefinering og tidlig intervensjon

Klinisk psykologi

Individuelt og systemisk arbeid med:

- Mennesker med ulike psykiske problemer
- Mennesker i vanskelig livssituasjoner

8.4 ARBEIDSFORMER

Emnet kombinerer varierte arbeidsformer; forelesninger, plenumssamtaler og gruppearbeid.

8.5 NÆRVÆRSPLIKT, ARBEIDSKRAV OG EKSAMEN

<p>Nærværspåkt Tilstedeværelse i nærværspåktig undervisning/aktivitet</p>	Godkjent
<p>Arbeidskrav Ett eller flere skriftlige individuelle arbeidskrav Deltakelse i rollespill og/eller ferdighetstrening</p>	Godkjent Godkjent
<p>Eksamen <i>Ved normert studieløp:</i> Heltid: Godkjente arbeidskrav Deltid: Godkjente arbeidskrav</p> <p><i>Som enkeltemne: Ett/flere av arbeidskravene eller egen skriftlig eksamen</i></p> <p>Se eksamensordningen for nærmere beskrivelse</p> <p><i>Alle arbeidskrav og tilstedeværelse i nærværspåktig undervisning må være godkjent for å få vurderingen «bestått»</i></p>	Bestått/ ikke bestått

8.6 KRAV TIL KOMPETANSE

Godkjent emne 1-5 eller tilsvarende

8.7 ENKELTEMNE

Kan tas som enkeltemne for innreisende studenter fra høgskolens internasjonale partnere.

Emne 8 SOS-2SOSIALT ARBEID MED ENKELTPERSONER OG FAMILIER – for HELTIDstudanningen (10 sp)

8.1 EMNEBESKRIVELSE

I emnet bygges det videre på kunnskap fra emne 5 og hovedfokuset i emnet er å utvikle teoretisk forståelse av kommunikasjon og praktisk trening i relasjons- og kommunikasjonskompetanse i møte med brukere. Studentene vil få kunnskap og ferdigheter til å kommunisere med ulike brukergrupper som for eksempel enkeltindivid, par, familier i ulike livsfaser og livssituasjoner.

8.2 LÆRINGSUTBYTTE

Etter endt emne skal kandidaten ha følgende læringsutbytte, inndelt i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskaper:

Kandidaten

- har kunnskap om ulike kommunikasjonsteorier og kommunikasjonsmetoder
- har kunnskap om og ha teoretisk forståelse av relasjonens betydning i profesjonelt sosialt arbeid
- har kunnskap om nettverkets betydning for enkeltindivider og familier

- har kunnskap om ulike forståelser av og tilnærminger til psykiske vansker

Ferdigheter:

Kandidaten

- har tilegnet seg forståelse av ulike kommunikasjonsteorier og økt bevissthet om når og hvordan de kan anvendes
- har tilegnet seg grunnleggende ferdigheter til å møte mennesker i ulike livsfaser
- har grunnleggende ferdigheter til å møte mennesker i ulike situasjoner, deriblant mennesker i krise, konflikt og andre sårbare livssituasjoner
- har ferdigheter i å møte mennesker som trenger tilrettelegging for god kommunikasjon, deriblant bruk av tolk
- kan samarbeide med klienter på måter som fremmer brukeres medvirkning og innflytelse

Generell kompetanse:

Kandidaten

- har innsikt i egne ferdigheter i relasjons- og kommunikasjonskompetanse
- har fått innsikt i betydningen av og reflektere over egne holdninger og kunnskaper til å møte mennesker i ulike livsfaser og livssituasjoner
- har erfart hvordan profesjonelle kommunikasjonsferdigheter kan utvikles og har erfaring med å gi og motta veiledning

8.3 INNHOLD

Relasjon og kommunikasjon

- Helhets- og relasjonstenkning, et kritisk perspektiv
- Teorier og metoder i profesjonell kommunikasjon
- Kommunikasjon med ulike brukergrupper

Klinisk psykologi

Individuelt og systemisk arbeid med:

- Mennesker med ulike psykiske vansker
- Mennesker i vanskelig livssituasjoner

8.4 ARBEIDSFORMER

Emnet kombinerer varierte arbeidsformer; forelesninger, plenumssamtaler og gruppearbeid.

8.5 NÆRVÆRSPLIKT, ARBEIDSKRAV OG EKSAMEN

Nærværsplicht Tilstedeværelse i nærværsplichtig undervisning/aktivitet	Godkjent
Arbeidskrav Ett eller flere skriftlige individuelle arbeidskrav Deltakelse i rollespill og/eller ferdighetstrening	Godkjent Godkjent
Eksamen <i>Ved normert studieløp:</i> Heltid: Godkjente arbeidskrav Deltid: Godkjente arbeidskrav <i>Som enkeltemne: Ett/flere av arbeidskravene eller egen skriftlig eksamen</i> Se eksamensordningen for nærmere beskrivelse <i>Alle arbeidskrav og tilstedeværelse i nærværsplichtig undervisning må være godkjent for å få vurderingen «bestått»</i>	Bestått/ ikke bestått

8.6 KRAV TIL KOMPETANSE

Godkjent emne 1-5 eller tilsvarende

8.7 ENKELTEMNE

Kan tas som enkeltemne for innreisende studenter fra høgskolens internasjonale partnere.

Emne 9 SOS-204	SOSIALT ARBEID OG KLIENTRETTET PRAKSIS	(25sp)
-----------------------	---	---------------

9.1 EMNEBESKRIVELSE

Emnet består av et klientrettet praksisstudium i 18 uker i praksisfeltet, samt undervisning før, under og etter praksisstudiet. Praksisstudiet skal gjennomføres innen velferdstjenester som helse-, sosial- og barneverntjenester i offentlig-, privat- eller frivillig sektor i Norge eller i utlandet.

9.2 LÆRINGSUTBYTTE

Etter endt emne skal kandidaten ha følgende læringsutbytte, inndelt i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskaper:

Kandidaten

- har grunnleggende kunnskaper om konflikthåndtering og mestring i ulike kontekster
- har grunnleggende kunnskaper om kriser, sorg og tap
- har grunnleggende kunnskap om kritisk refleksjon som metode

- har kjennskap til hvordan tverrprofesjonelt og flerfaglig samarbeid foregår i praksisfeltet
- Kan redegjøre for sentrale tema og problemstillinger innenfor praksisstedets arbeidsområde

Ferdigheter:

Kandidaten

- har kompetanse i muntlig og skriftlig formidling, samt behersker relevante digitale verktøy for sitt praksissted
- kan anvende teorikunnskaper og metodiske ferdigheter i sosialt arbeid
- har begynnende kompetanse i kritisk refleksjon og har fått erfaring med hvordan man kan anvende dette i praksis

Generell kompetanse:

Kandidaten

- kan reflektere over egen faglig utvikling
- er bevisst egne og andres personlige verdier og holdninger i møte med sosiale problemer og utfordringer
- har utdypet sin fagpersonlige forståelse og kan reflektere over fagetiske problemstillinger
- kan arbeide selvstendig og som deltaker i en gruppe

9.3 INNHOLD

- Praksisforberedelse og praksisevaluering
- Om veiledning
- Kriser, sorg, tap og mestring
- Konflikthåndtering
- Profesjonsetikk
- Samarbeid

9.4 ARBEIDSFORMER

Studentene skal arbeide med selvstendige oppgaver under faglig veiledning av en veileder med relevant utdanning. Veilederne skal sørge for at studentene utfører sosialt arbeid i tråd med sine teoretiske kunnskaper, og bevisstgjøre studentene på hvilke verdier og holdninger som styrer deres handlinger. Praksis følges opp ved samarbeid mellom skolen, praksisveileder og student, gjennomføring av undervisning og arbeidskrav i praksisperioden. Undervisningen foregår gjennom forelesninger, gruppearbeid og ferdighetsøvelser.

9.5 NÆRVÆRSPLIKT, ARBEIDSKRAV OG VURDERINGSORDNING

Det er utarbeidet eget reglement for godkjenning av praksis.

Nærværsplicht	
Tilstedeværelse i nærværsplichtig undervisning/aktivitet	Godkjent
Tilstedeværelse på praksisplassen i praksisperioden	Godkjent

<p>Arbeidskrav</p> <ul style="list-style-type: none"> • Læreavtale • Praksisoppgave • Praksisrapport <p>Vurderingsordning <i>Ved normert studieløp og som enkeltemne:</i> Heltid, deltid og enkeltemne: Godkjente arbeidskrav og bestått praksisstudium.</p> <p>Se eksamensordningen for nærmere beskrivelse</p> <p><i>Alle arbeidskrav og tilstedeværelse i nærværspiktig undervisning og på praksisplassen må være godkjent, og praksisstudium må være vurdert som bestått for å få vurderingen bestått i emne 9</i></p>	<p>Godkjent Godkjent Godkjent</p> <p>Praksisstudium: Bestått/ ikke bestått</p>
---	--

9.6 KRAV TIL KOMPETANSE

Godkjent emne 1-8 eller tilsvarende

9.7 ENKELTEMNE

Kan tas som enkeltemne for innreisende studenter fra høgskolens internasjonale partnere.

Emne 10 SOS-301	Marginalisering og antidiskriminerende sosialt arbeid	(10 sp)
------------------------	--	----------------

10.1 EMNEBESKRIVELSE

Hensikten med emnet er å gi økt forståelse for ulike brukergruppers situasjon og deres utfordringer. Studentene skal få en forståelse for marginaliseringsprosesser og diskriminering og hvordan man kan arbeide for å inkludere grupper som opplever dette. Det vil bli fokusert på ulike diskrimineringsgrunnlag som kjønn, alder, etnisitet og seksualitet. I tillegg vil emnet gir innblikk i marginaliserte gruppers situasjon som for eksempel rusmisbrukere, fattige, kriminelle og psykisk syke.

10.2 LÆRINGSUTBYTTE

Etter endt emne skal kandidaten ha følgende læringsutbytte, inndelt i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskaper:

Kandidaten

- har grunnleggende kunnskap om mekanismer og prosesser som fører til marginalisering
- har grunnleggende kunnskap om ulike inkluderings- og integreringsmekanismer
- har kunnskap om ulike marginaliserte gruppers situasjon
- har kunnskap om ulike diskrimineringsgrunnlag
- har kunnskap om levekår og mangfold i befolkningen

- har kunnskap om sosiale avvik og stigma
- har kunnskap om forståelsesmodeller, begrunnelser og vilkår for straff

Ferdigheter:

Kandidaten

- kan anvende teoretisk kunnskap om marginalisering og diskriminering i møte med utsatte individer og grupper i samfunnet
- har innsikt i ulike måter å jobbe med, og inkludere marginaliserte og diskriminerte grupper i samfunnet.

Generell kompetanse:

Kandidaten

- kan reflektere over egen fagutøvelse og egne holdninger overfor utsatte grupper
- kan reflektere rundt ulike måter å forstå marginaliserte posisjoner og risiko for sosial eksklusjon

10.3 INNHOLD

Psykisk lidelse og rus

- Ulike typer psykiske lidelser og behandling, omfang og konsekvenser
- Rusmisbruk, omfang og konsekvenser
- Dobbeltdiagnoser

Etnisitet, minoriteter

- Levekår og psykisk helse for innvandrere, flyktninger og asylsøkere i Norge
- Innvandringspolitikk og integrasjonspolitikk
- Stigmatisering, marginalisering, diskriminering og rasisme
- Sosialt arbeid og med etniske minoriteter
- Kommunikasjon i flerkulturelt sosialt arbeid

Fattigdom og marginalisering

- Kunnskaper om fattigdom og det å vokse opp i fattige familier
- Kunnskaper om marginaliseringsmekanismer i samfunnet og hvordan dette påvirker utsatte grupper i samfunnet
- Kunnskaper om livsløpsperspektivet og betydningen av tidlig innsats

Kriminologi

- Vilkår og begrunnelser for straffe
- Avvik
- Sosial ulikhet, sosial kontroll og sanksjoner
- Straff og strafferett

Forebygging, habilitering og tverrfaglighet

- Forebyggende og helsefremmende arbeid
- Funksjonshemminger, habilitering/rehabilitering og tverrfaglighet
- Helse og aldring

10.5 NÆRVÆRSPLIKT, ARBEIDSKRAV OG EKSAMEN

Nærværspunkt Tilstedeværelse i nærværspunktlig undervisning/aktivitet	Godkjent
Arbeidskrav Ett eller flere skriftlige individuelle arbeidskrav	Godkjent
Eksamen <i>Ved normert studieløp</i> Heltid: Individuelle skriftlig hjemmeeksamen i emne 10 og 11 Deltid: Individuell skriftlig hjemmeeksamen i emne 6 og 10 <i>Som enkeltemne: Ett/flere av arbeidskravene eller egen skriftlig eksamen</i> Se eksamensordningen for nærmere beskrivelse <i>Alle arbeidskrav og tilstedeværelse i nærværspunktlig undervisning må være godkjent for å kunne gå opp til eksamen</i>	Karakter A-F Karakter A-F Karakter A-F

10.6 KRAV TIL KOMPETANSE

Generell studiekompetanse

10.7 ENKELTEMNE

Kan tas som enkeltemne for innreisende studenter fra høgskolens internasjonale partnere.

Emne 11 SOS-302   SOSIALT GRUPPEARBEID   (10 sp)

11.1 EMNEBESKRIVELSE

I sosialt arbeid benyttes gruppetilnæringer som en av flere arbeidsmåter. Det kan for eksempel være brukerstyrte grupper i organisasjoner, i forebyggende arbeid, profesjonelt initierte og styrte tiltaksgrupper eller gruppetilbud i behandling eller rehabilitering. Emnet tar sikte på å gi innsikt i når og hvordan gruppetilnæringer kan benyttes, samt å gi studentene innførende ferdigheter til å kunne drive profesjonelt arbeid i grupper.

11.2 LÆRINGSUTBYTTE

Etter endt emne skal kandidaten ha følgende læringsutbytte, inndelt i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskaper:

Kandidaten

- har kunnskap om ulike former for sosialt gruppearbeid for å kunne forebygge, redusere og bidra til å løse sosiale problemer
- kjenner til vanlige stadier i en gruppeprosess
- kjenner til gruppelederrollen og har teoretisk kunnskap om hvordan gruppeledelse kan utføres
- har kunnskap om miljøterapi som metoder og arbeidsfelt

Ferdigheter:

Kandidaten

- har ferdigheter i ledelse, planlegging, rekruttering, oppstarting, gjennomføring og avslutning av grupper
- har innsikt i og kunne anvende relevante gruppetoder
- har innsikt i ulike former for gruppeprogram og hvem som kan ha nytte av slike tilbud
- har grunnleggende ferdigheter for å kunne jobbe i miljøterapeutisk sammenheng
- kan reflektere kritisk over hvordan brukeres samspill med hverandre kan være hensiktsmessig

Generell kompetanse:

Kandidaten

- har innsikt i hvordan legge til rette for at brukere samhandler med hverandre i grupper og institusjoner
- har kompetanse til å kunne arbeide med grupper som en del av sin profesjonsutøvelse
- har innsikt i hvordan benytte teori, forskning og egen kompetanse for å utvikle og gjennomføre sosialfaglige tiltak

11.3 INNHOLD

Sosialt gruppearbeid som metode og tilnærming

- Hensikt og arbeidsmåter
- Ulike former for grupper i sosialt arbeid

Ferdigheter hos profesjonell gruppeleder

- Planlegging, rekruttering, oppstart, gjennomføring, avslutning og evaluering av grupper
- Ledelse gjennom prosesser i gruppearbeid som blant annet kan være verdspørsmål, motivasjon, konflikter og sorgprosesser
- Mestre grunnleggende profesjonelle kommunikasjonsferdigheter i grupper
- Identifisere og imøtekomme følelser og reaksjoner hos gruppedeltakere
- Identifisere og reflektere omkring egne følelser og reaksjoner

Kritisk perspektiv på gruppearbeid

- Fordeler og utfordringer ved å benytte sosialt gruppearbeid
- Kunne gjøre vurdering om og når sosialt gruppearbeid kan være en egnet tilnærming
- Evaluering av grupper

11.4 ARBEIDSFORMER

Emnet kombinerer arbeidsformer; forelesninger, ferdighetstrening i grupper og skriftlige og muntlige arbeidskrav

11.5 NÆRVÆRSPLIKT, ARBEIDSKRAV OG EKSAMEN

Nærværsplicht Tilstedeværelse i nærværsplichtig undervisning/aktivitet	Godkjent
Arbeidskrav Ett eller flere skriftlige gruppearbeidskrav med fagtema eller integrert tema Deltakelse i ferdighetstrening	Godkjent Godkjent
Eksamen <i>Ved normert studieløp:</i> Heltid: Individuelle mappebasert hjemmeeksamen i emne 10 og 11 Deltid: Individuell hjemmeeksamen i emne 7 og 11 <i>Som enkeltemne:</i> Ett/flere av arbeidskravene eller egen skriftlig eksamen Se eksamensordningen for nærmere beskrivelse <i>Alle arbeidskrav og tilstedeværelse i nærværsplichtig undervisning må være godkjent for å kunne gå opp til eksamen</i>	Karakter A-F Karakter A-F Karakter A-F

11.6 KRAV TIL KOMPETANSE

Godkjent emne 1 eller tilsvarende

11.7 ENKELTEMNE

Kan tas som enkeltemne for innreisende studenter fra høgskolens internasjonale partnere.

Emne 12 SOS-303   SOSIALT ARBEID I ORGANISASJONER   (10 sp)
--

12.1 EMNEBESKRIVELSE

Sosialt arbeid foregår i hovedsak innenfor organisasjoner. Undervisningen i dette emnet tar sikte på å gi økt forståelse for hvordan organisatoriske rammer kan påvirke det profesjonelle sosiale arbeidet.

12.2 LÆRINGSUTBYTTE

Etter endt emne skal kandidaten ha følgende læringsutbytte, inndelt i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskaper:

Kandidaten

- har kunnskap om og forståelse for sosialt arbeid i organisasjoner og hvordan organisatoriske rammer kan påvirke det faglige arbeidet
- har kunnskap om ulike organisasjonsteoretiske modeller, tverrfaglig og tverretatlig samarbeid
- har kunnskap om innovasjon og endring i organisasjoner
- har kunnskap om verdiers betydning i organisasjoner
- har kunnskap om prosjektarbeid som alternativ organiseringsform
- har kunnskap om konflikter i arbeidslivet

Ferdigheter:

Kandidaten

- kan reflektere over hvordan organisasjonsmessige forhold påvirker rammebetingelsene for sosialt arbeid
- kan vurdere når og hvordan prosjektarbeid er en egnet organiseringsform i møte med sosialfaglige problemstillinger
- kan planlegge et prosjektarbeid

Generell kompetanse:

Kandidaten

- har evne å bruke organisasjonskunnskap for å analysere konkrete faglige problemstillinger
- kan reflektere kritisk over ulike tilnærminger i arbeidslivskonflikter
- kan reflektere over konkrete sentrale spørsmål i ulike faser av et prosjekt

12.3 INNHOLD

Sosialt arbeid i ulike organisasjoner

- Introduksjon til organisasjonsteori
- Kjennetegn ved helse- og sosialsektorens organisasjoner; offentlige, private og frivillige

Forståelse av organisasjoner og deres endring og utvikling

- Teoretiske modeller i analyse av organisasjoner
- Organisasjoner i velferdsforvaltningen og frivillige organisasjoner
- Modernisering av offentlig sektor og New Public Management
- NAV som eksempel på organisasjonsendring
- Oppfatninger av utviklingsutvikling, innovasjon og endring i organisasjoner
- Brukermedvirkning som grunnlag for utviklingslæring og utvikling

Den profesjonelle i organisasjonen

- Tjenesteyteren i den profesjonelle organisasjon, bakkebyråkrater
- Sosialarbeideren som medlem av fagforening/fagpolitisk arbeid
- Kjønnsperspektiv på sosialt arbeid i organisasjoner

Psykososialt arbeidsmiljø

- Ledelse og styring
- Konflikter og trakassering i arbeidslivet
- Hva er konflikter i arbeidslivet og hvordan kan de forstås
- Konflikters årsaker og utviklingsforløp
- Mobbing og trakassering i arbeidslivet
- Internkontroll og HMS-aktører
- Forebygging av utbrenthet

Tverrfaglig og tverretatlig samarbeid

- Tverrfaglig, tverretatlig samarbeid og tverrprofesjonell samhandling
- utfordringer i samarbeid – konflikt i organisasjoner
- Lojalitetskonflikter, interessekonflikter og konflikthåndtering

Prosjektarbeid

- Kjennetegn ved midlertidige organisasjoner
- Prosjektarbeid som arbeidsform
- utfordringer i prosjektarbeid

12.4 ARBEIDSFORMER

Undervisningen i sosialt arbeid i organisasjoner omfatter ulike arbeidsformer; ressursforelesninger, gruppearbeid/seminarer, studentfremlegg i plenum av pensum, diskusjoner i plenum, ferdighetstrening og selvstendig arbeid.

12.5 NÆRVÆRSPLIKT, ARBEIDSKRAV OG EKSAMEN

Nærværsplicht Tilstedeværelse i nærværsplichtig undervisning/aktivitet	Godkjent
Arbeidskrav Ett eller flere arbeidskrav	Godkjent
Eksamen <i>Ved normert studieløp og som enkeltemne:</i> <i>Heltid:</i> Individuell skoleeksamen i 4 timer <i>Deltid:</i> Individuell hjemmeeksamen i emne 12 og 13 <i>Som enkeltemne:</i> Ett/flere av arbeidskravene eller egen skriftlig eksamen Se eksamensordningen for nærmere beskrivelse <i>Alle arbeidskrav og tilstedeværelse i nærværsplichtig undervisning må være godkjent for å kunne gå opp til eksamen</i>	Karakter A-F Karakter A-F Karakter A-F

12.6 KRAV TIL KOMPETANSE

Generell studiekompetanse

12.7 ENKELTEMNE

Kan tas som enkeltemne for innreisende studenter fra høgskolens internasjonale partnere.

Emne 13 VALGFRIE EMNER (10 sp)

13.1 EMNEBESKRIVELSE

Valgfrie emner gir studentene anledning til å fordype seg i temaer som er sentrale i sosialt arbeid. Eksempler på temaer som høgskolen kan tilby; barnevernsarbeid, diakonalt sosialt arbeid, internasjonalt sosialt arbeid, kommunikasjon og refleksjon, korttidstiltærming i sosial arbeid, sosialt arbeid i rusfeltet, samarbeid med frivillige, brukermedvirkning, nettverksarbeid, kommunikasjon med barn og unge, familiearbeid, NAV, veiledning. De valgfrie emnene vil justeres hvert år i forhold til profil og satsningsområder.

13.2 INNHOLD

SOS-BA 305 Barnevernsarbeid

Emnet gir generelle kunnskaper om barnevernfaglig arbeid, medvirkning og barnevernets legitimitet. Emnet tar for seg sentrale teorier, perspektiver og forskning om blant annet tilknytning og samtaler med barn. Emnet forbereder studenter til å møte barn, unge og familier i vanskelige livssituasjoner og gir kunnskap om saksbehandlingsarbeid.

LÆRINGSUTBYTTE

Etter endt emne skal kandidaten ha følgende læringsutbytte, inndelt i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskaper:

Kandidaten

- har kunnskap om barnevernets mandat, lovverk, rolle og arbeidsoppgaver
- har kunnskap om dilemmaer knyttet til barnevernets legitimitet og makt
- har utdypet kunnskap om ulike former for omsorgssvikt og konsekvenser av omsorgssvikt for barns utvikling
- har kunnskap om nyere utviklingspsykologiske perspektiver og teorier og deres implikasjoner for praksis
- har kunnskap om ulike barnevernfaglige tilnærminger i arbeid med barn, unge og familier
- har kunnskap om barnevernfaglige beslutningsprosesser og tiltak

Ferdigheter:

Kandidaten

- kan vurdere utsatte barns omsorgsbetingelser og omsorgssituasjon ved bruk av gjeldende lovverk og ulike kunnskapskilder
- kan reflektere over ulike teorier og perspektivers betydning for barnevernets arbeid med barn, unge og familier
- kan benytte ulike tilnæringsmåter i samtaler og arbeid med barn, unge og familier
- kan reflektere kritisk over verdier og holdningers betydning i profesjonelt arbeid med barn, unge og familier
- kan redegjøre for barnevernfaglige tema, dilemmaer og vurderinger, skriftlig og muntlig

Generell kompetanse:

Kandidaten

- kan anvende rettskilder, ulike perspektiver og teorier i analyse og vurderinger av barnevernfaglige tema og problemer
- kan bidra til faglige diskusjoner om barnevernets rolle, praksis og mandat
- kan utøve kritisk refleksjon og etisk dømmekraft i arbeid med barn, unge og familier
- kan vurdere ulike faglige teorier og perspektivers implikasjoner for praksis

Sentrale emner

- Barnevernets legitimitet
- Utviklingspsykologiske teories- og nyere forsknings implikasjoner for politiske prosesser, lovgivning og praksis

- Ulike former for omsorgssvikt og omsorgssviktens konsekvenser for barns utvikling og psykososiale fungering
- Tilknytningsteorier og konsekvenser for barns utvikling.
- Tiltak i barnevernet
- Samtaler med barn og unge
- Barnevernfaglig arbeid med familier
- Barnevernfaglig arbeid i et minoritetsperspektiv
- Fylkesnemnd
- Tverrfaglig samarbeid

SOS-BA 306 Åndelige og eksistensielle tema i sosial arbeid

I dette emnet kan studentene fordype seg i spørsmål som har med åndelige og eksistensielle tema i sosialt arbeid å gjøre. Studentene vil arbeide med helhetsforståelse i sosialt arbeid og hvordan åndelige og eksistensielle spørsmål spiller inn i menneskers liv. Undervisningen vil tematisere hvordan en kan møte slike spørsmål på en profesjonell måte.

Undervisningen skal hjelpe studentene til å forstå hva diakoni er og hvordan diakoni forstås og utøves i ulike kirkelige kontekster.

LÆRINGSUTBYTTE

Etter endt emne skal kandidaten ha følgende læringsutbytte, inndelt i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskaper:

Kandidaten

- har kunnskap om åndelige og eksistensielle temaers betydning i menneskers liv
- har tilegnet seg kunnskaper om praktisk diakonalt arbeid i en sosialfaglig kontekst
- har kunnskaper om verdier og holdninger i praktisk diakonalt sosialt arbeid

Ferdigheter:

Kandidaten

- har økt kompetanse til å møte åndelige og eksistensielle spørsmål hos brukere
- har ferdigheter i å søke, behandle, vurdere og presentere kunnskap om religiøse og eksistensielle tema i sosialt arbeid muntlig og skriftlig, og kunne kommunisere og drøfte denne kunnskapen kritisk

Generell kompetanse:

Kandidaten

- har kompetanse til å videreutvikle sin kunnskap, ferdigheter og forståelse av diakoni, religiøse og eksistensielle spørsmål i videre studier og yrkesliv

Sentrale emner

- Diakonalt sosialt arbeids rolle i kirken, i institusjoner og i samfunnet
- Holdninger og verdier i diakonalt sosialt arbeid
- Religiøse og eksistensielle spørsmål

SOS-BA 307 International social work

The course will provide students with a basic knowledge of what international social work is and what it entails working in an international context entails.

LEARNING OUTCOME

Upon completion of the course, the candidate should have acquired the following learning outcome, grouped into knowledge, skills, and general competence:

Knowledge:

The candidate

- has knowledge about how cultural, social and environmental factors influence international social work and prevailing local contexts
- has knowledge about different approaches to current social problems from an international social work perspective
- has knowledge about the UN system, Norwegian developmental aid, foreign policies and NGOs
- has knowledge about migration and social work with migrants internationally and in a Norwegian context

Skills:

The candidate

- is able to communicate with people from different cultural backgrounds
- is able to understand social work in local contexts through cultural and value-based self-reflection
- is able to employ English as a professional language

General competence:

The candidate

- understands the consequences and implication of globalisation, human rights and environmental issues for international social work
- is able to identify and reflect on ethical dilemmas in international social work

Description of the subject

Introduction to international social work

- What is international social work? Theory and practice

Culture and religion in social work practice

- Cultural challenges for international social workers
- Understanding other cultures in relation to social work
- Identity and understanding of own culture
- Religion, faith and social work

Gender and international social work

- The gender aspect in international social work

Environmental issues

- Global environmental issues and their consequences for international social work

National and international strategies for development assistance

- International strategies and Norwegian development assistance
- Norwegian NGOs

Human rights

- Human rights and their influence on international social work

Globalization and international social work in Norway

- Globalization and migration
- Social work with migrants

SOS-BA 309 Korttidstilnæringer i sosialt arbeid

I dette emnet skal studentene fordype seg i kunnskap om hva korttidstilnæringer i sosialt arbeid er, og få kompetanse i hvordan disse kan anvendes i ulike sosiale kontekster. I emnet fokuseres det særlig på oppgaveorientert mestringstilnærming (OOMT). Det suppleres med løsningsfokustert tilnærming (LØFT) og multisystemisk tilnærming (MST). Studentene skal arbeide med å bli mer bevisste i forhold til egne holdninger og verdier, samt øke sine teoretiske kunnskaper og ferdigheter i å samarbeide systematisk og målrettet.

LÆRINGSUTBYTTE

Etter endt emne skal kandidaten ha følgende læringsutbytte, inndelt i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskaper:

Kandidaten

- har tilegnet seg kunnskap om sentrale begreper og teorier om korttidstilnærminger i sosialt arbeid
- har kunnskap om mestringsressurser i individ og omgivelser hvor mål- og løsningsfokusering blir vektlagt
- har kunnskaper om verdier og holdninger i korttidstilnærminger i sosialt arbeid med særlig fokus på brukermedvirkning

Ferdigheter:

Kandidaten

- har tilegnet seg fasespesifikke ferdigheter i å samarbeide

Generell kompetanse:

Kandidaten

- har kompetanse i å vurdere tilnærmingenes muligheter og begrensninger i ulike kontekster og på flere nivåer

Sentrale emner

- Eklektisk teorigrunnlag
- Mestringsressurser og brukermedvirkning
- Korttidstilnærminger i et langtidsperspektiv
- Korttidstilnærmingers oppbygning og faktiske struktur
- Sosiale nettverks betydning – inkludering og avgrensning

SOS-BA 310 Sosialt arbeid i rusfeltet

Emnet gir generelle kunnskaper om rusmiddelproblematikk, forebygging og behandling, relatert til sosionomens arbeidsområder. Emnet tar for seg sentrale teorier, metoder og ferdigheter som skal forberede studentene på møte med mennesker med rusproblemer

LÆRINGSUTBYTTE

Etter endt emne skal kandidaten ha følgende læringsutbytte, inndelt i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskaper:

Kandidaten

- har kunnskap om ulike forståelser og ideologier i rusfeltet, nasjonalt og internasjonalt
- har kunnskap om sentrale teorier, retninger og begreper fra rusforskning

- har innsikt i ulike forebyggende tiltak og behandlingsmetoder på rusfeltet
- har kunnskap om organisering og ansvarsfordeling innen rusfeltet og aktuelle utfordringer i fagfeltet

Ferdigheter:

Kandidaten

- har tilegnet seg grunnleggende forståelse og ferdigheter til å møte mennesker berørt av rusproblemer med respekt og empati
- kan skrive en resonnerende tekst om rusproblematikk, bruke kilder kritisk og anvende kunnskap på praktiske problemstillinger

Generell kompetanse:

Kandidaten

- kan analysere rusproblematikk kritisk på samfunns-, gruppe- og individnivå
- kan reflektere over egne verdier og holdninger i møte med mennesker med rusproblemer

Sentrale emner

- Utbredelse, omfang, skader og virkninger
- Rusmiddelpolitikk og behandlingssideologier
- Ulike måter å forstå bruk av rusmidler på
- Ulike måter å organisere tiltak og tilbud på
- Forebygging og behandling av rusmiddelproblemer
- Bruker og pårørendes perspektiv
- Skadereduksjonsperspektivet
- Verdier og holdninger
- Metodiske ferdigheter

SOS-BA 315 Familie- og nettverksarbeid

Emnet gir generelle kunnskaper om familiearbeid i sosialt arbeid. Studentene vil få en innføring i sentrale teorier, perspektiver og forskning knyttet til familiearbeid. De vil gjennom dette kurset få utfordret det individuelle perspektivet i forhold til å forstå problemer og problemets dynamikk i sosialt

arbeid. Målet er å utvide og berike studentens perspektiv i møte med barn, unge og familier i vanskelige livssituasjoner.

LÆRINGSUTBYTTE

Etter endt emne skal kandidaten ha følgende læringsutbytte, inndelt i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskaper:

Kandidaten

- har kunnskap om konkrete perspektiver og metoder som eksternalisering, narrativ tenkning, løsningsfokuset tenkning og reflekterende team
- har kunnskap om sosialkonstruksjonismens betydning i forståelsen av problemer, og hvordan dette perspektivet vil kunne gi rom for ny forståelse av problemer
- har kunnskap om hvordan man kan anvende familie og nettverksperspektivet i praktisk sosialt arbeid

Ferdigheter:

Kandidaten

- kan innta et systemisk perspektiv for å løse sosiale problemer

Generell kompetanse:

Kandidaten

- har innsikt i egen rolle og posisjon som hjelper, som en del av et system og hva man selv bringer med seg av verdier

Sentrale emner

- Familieteoretiske grunnbegreper
- Sosialkonstruksjonisme som overordnet perspektiv
- Ulike retninger i systemisk perspektiv: strukturell, strategisk, narrativ og løsningsfokuset tenkning
- Reflekterende team
- Rus i et flergenerasjons- og familieperspektiv
- Å jobbe familie- og nettverksbasert med barn og unge
- Nettverkskartlegging og nettverksmøter
- Genogram/familiekart som forståelse og endringsverktøy
- Familiearbeid med etniske minoriteter
- Familiesosiologi

SOS-316 Aktivering og arbeidsinkludering i NAV-kontoret

NAV er en viktig arena for å utøve sosialt arbeid, og sosionomer utgjør en betydelig del av arbeidsstokken i NAV. Dette emnet gir en fordypning i NAV og aktiveringspolitikk, sentrale arbeidsprinsipper og veiledningsmetoder i NAVs førstelinje og hvilke muligheter og begrensninger denne konteksten skaper for sosialt arbeid.

LÆRINGSUTBYTTE

Etter endt emne skal kandidaten ha følgende læringsutbytte, inndelt i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskaper:

Kandidaten

- har kunnskap om sentrale kjennetegn ved aktiveringspolitikk, nasjonalt og internasjonalt herunder ledende teorier og problemstillinger
- har kunnskap om aktiveringspolitikkenes betydning for førstelinjen i NAV-kontoret
- har kjennskap til forskning og utviklingsarbeid i NAV og sentrale spenninger som motiverer og fremkommer i disse

Ferdigheter:

Kandidaten

- kan reflektere over muligheter og begrensninger aktiveringspolitikken skaper for sosialt arbeid i førstelinjen i NAV
- kan utforme en arbeidsevnevurdering, herunder begrunnelser for tiltak

Generell kompetanse:

Kandidaten

- har innsikt i hvordan profesjonsetiske problemstillinger aktualiseres av arbeidet i førstelinjen i NAV
- kan formidle og drøfte kunnskap om aktuelle problemstillinger og teorier om aktiveringstematikk skriftlig og muntlig

Sentrale emner

- Yrkesrollen i NAV-kontor
- Arbeidsmetodikken i NAV
- NAV-loven § 14a: Arbeidsrettede vurderinger og oppfølging
- Kvalifiseringsprogrammet
- Tiltaksarbeid i NAV
- Arbeidsinkludering som tilnærming
- Aktivitetskrav og sanksjoner
- Mål- og resultatstyring i NAV

- Sentrale spenninger i NAV
- Hva er aktiveringspolitikk og aktiveringsarbeid?

13.4 ARBEIDSFORMER

Forelesning, selvstudium, gruppearbeid, ferdighetstrening, dialoger og arbeidskrav. Presentert teori blir fortløpende knyttet til ulike praktiske problemstillinger og kasus.

13.5 NÆRVÆRSPLIKT, ARBEIDSKRAV OG EKSAMEN

Nærværsplicht Tilstedeværelse i nærværsplichtig undervisning/aktivitet	Godkjent
Arbeidskrav Ett eller flere skriftlige eller muntlige individuelle arbeidskrav Deltakelse i prosjekt, eventuelle rollespill og/eller ferdighetstrening	Godkjent Godkjent
Eksamen <i>Ved normert studieløp og som enkeltemne:</i> <i>Heltid:</i> Muntlig gruppeeksamen <i>Deltid:</i> Individuell hjemmeeksamen i emne 12 og 13 <i>Som enkeltemne:</i> Ett/flere av arbeidskravene eller egen muntlig eksamen Se eksamensordningen for nærmere beskrivelse <i>Alle arbeidskrav og tilstedeværelse i nærværsplichtig undervisning må være godkjent for å kunne gå opp til eksamen</i>	Heltid: bestått/ ikke bestått* Deltid: A-F A-F

* Nedre grense for bestått er D

13.6 KRAV TIL KOMPETANSE

Generell studiekompetanse

13.7 ENKELTEMNE

Kan tas som enkeltemne for innreisende studenter fra høgskolens internasjonale partnere.

Emne 14 SOS-304	VITENSKAPELIGE METODER OG BACHELOROPPGAVE	(20 sp)
------------------------	--	----------------

14.1 EMNEBESKRIVELSE

Studenten skal tilegne seg kunnskap og forståelse av kunnskapssyn, vitenskapelig metode og skrive en bacheloroppgave. Undervisning og pensum om kunnskapssyn og vitenskapelig metode utgjør bakgrunnsmateriale for bacheloroppgaven og gir studentene forutsetninger for å gjennomføre bacheloroppgaven. Bacheloroppgaven er et selvstendig, systematisk, skriftlig arbeid. Valg av tema og

problemstilling skal ha sosialfaglig relevans. Det forutsettes at studenten gjør seg kjent med fagfeltet og kan framstille noen hovedlinjer. Problemstillingen drøftes i lys av relevant litteratur og forskning.

14.2 LÆRINGSUTBYTTE

Etter endt emne skal kandidaten ha følgende læringsutbytte, inndelt i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskaper:

Kandidaten

- har kjennskap til ulike kunnskapssyns betydning for forskning
- har kunnskap om ulike vitenskapelige metoder og om vitenskapelig virksomhet
- har kunnskap om etiske problemstillinger knyttet til en forskningsprosess
- har tilegnet seg kunnskap om ett sosialfaglig relevant temaområde

Ferdigheter:

Kandidaten

- kan utføre et selvstendig, skriftlig arbeid og har kompetanse i å formulere en problemstilling
- kan framstille, analysere og drøfte fagstoff og har tilegnet seg akademiske skriveferdigheter
- kan utføre litteratursøk og anvende dette i eget arbeid
- kan utøve kildekritikk

Generell kompetanse:

Kandidaten

- kan foreta selvstendige faglige vurderinger og kunne reflektere etisk og kritisk over et tema
- kan oppdatere seg om forskningsbasert kunnskap i det sosialfaglige feltet

14.3 INNHOLD

Kunnskapssyn og vitenskapelig metode

- Ulike kunnskapssyn
- Kvalitativ metode, herunder litteraturstudier
- Kvantitativ metode
- Dokumentanalyse
- Forskningsetikk

Bacheloroppgaven

- Litteratursøk nasjonalt og internasjonalt
- Arbeid med problemstilling
- Kildekritikk

14.4 ARBEIDSFORMER

Forelesninger, arbeidskrav, seminar, gruppeveiledning og individuell veiledning

14.5 NÆRVÆRSPLIKT, ARBEIDSKRAV OG EKSAMEN

Nærværsplicht Tilstedeværelse i nærværsplichtig undervisning/aktivitet	Godkjent
Arbeidskrav Ett eller flere skriftlige individuelle arbeidskrav med fagtema eller integrert tema	Godkjent
Eksamen <i>Ved normalt studieløp og som enkeltemne:</i> Individuell skriftlig bacheloroppgave Se eksamensordningen for nærmere beskrivelse <i>Alle arbeidskrav og tilstedeværelse i nærværsplichtig undervisning må være godkjent for å kunne gå opp til eksamen</i>	Karakter A-F

14.6 KRAV TIL KOMPETANSE

Bestått emne 1-13.

Det kan etter søknad gis unntak for progresjonskravet for studenter som mangler inntil to emner i siste studieår, eller for studenter som ikke har fullført praksis i emne 9, dersom det foreligger tungtveiende grunner.

14.7 ENKELTEMNE

Kan tas som enkeltemne for innreisende studenter fra høgskolens internasjonale partnere.

Emne 15 SOS-205	VERDIER OG RELASJONER I PROFESJONELL PRAKSIS	(5 sp) Fellesemne
------------------------	---	--------------------------

15.1 EMNEBESKRIVELSE

Emnet gir innføring i hvordan verdier og relasjoner spiller en rolle for den enkeltes profesjonelle praksis. Som profesjonsutøver er man påvirket av faglige teorier, virkelighetsoppfatninger og praksisformer. Disse samspiller med egne personlige verdier i møte med brukeren. Profilemnet søker å gi studenten innsikt i egne forutsetninger for god profesjonell praksisutøvelse i lys av begrepene «verdier», «relasjoner» og «profesjonell praksis».

- Med *verdier* forstås begreper som angir hva som er godt, riktig og rettferdig. Verdier angir mål, ideal og prioriteringer for individet, for faget og i samfunnet, og gir direkte eller indirekte føringer for handlingsvalg og holdninger
- Det betydningsfulle ved *relasjoner* i denne sammenheng gis ut fra en forståelse av at faglige idealer, kunnskap, ferdigheter og erkjennelse – også av verdier – utvikles i relasjonelt spill innenfor rammene av ulike kontekster. Denne relasjons- og kontekstbestemte fagutviklingen uttrykkes i den profesjonelles relasjon til brukere i hjelperollen, så vel som i profesjonsfelleskapet

- Med *profesjonell praksis* forstås kvaliteter ved profesjonsutdannedes holdninger og handlinger som er i overensstemmelse med yrkesetiske og fagspesifikke etiske normer og verdier utviklet gjennom profesjoners språk og kultur

All erkjennelse oppstår i en kontekst av ideer, erfaringer og interesser i det sosiale rommet. I vår institusjonelle sammenheng framheves betydningen av livssyn, etikk og diakoni som vesentlige perspektiver. Emnet er et profilemne for studieprogrammene på bachelornivå ved VID vitenskapelige høyskole, der alle har samme emnebeskrivelse. Emnet tar sikte på å gi et grunnlag for kritisk og konstruktiv oppmerksomhet knyttet til egen praksisutøvelse.

15.2 LÆRINGSUTBYTTE

Etter endt emne skal studentene

- Kunne reflektere over hvordan verdier, relasjonelle og kontekstuelle forhold påvirker en selv som profesjonell praksisutøver
- Kunne avdekke verdikonflikter, maktforhold, og egne forforståelser i relasjonen til brukere og andre samspillspartnere
- Kunne gjennomføre etisk refleksjon i forhold til dilemmaer i profesjonell praksis
- Ha kunnskap om ulike måter å forstå og praktisere brukermedvirkning på
- Kunne redegjøre for forholdet mellom diakoni, etikk og trosbasert praksis i et historisk- og i et samtidsperspektiv
- Vise forståelse for betydningen av godt skjønn i profesjonell praksis

Vurderingsform : Skriftlig individuell oppgave

Karakter uttrykk : Bestått/ikke bestått

EMNER FOR INNREISENDE STUDENTER

COURSE 8 SOS-203 SOCIAL WORK WITH INDIVIDUALS AND FAMILIES (10 ECTS)

8.1 COURSE DESCRIPTION

The main focus of the course is to develop a theoretical understanding of communications and obtain practical experience in relational- and communication skills in interacting with clients. The student will learn how to communicate with various groups of clients, such as individuals, couples, families in different life stages (children, youth, adults and the elderly). The working process used in social work will also be used on the course, and the primary focus will be communications during the early stages of the working process.

8.2 LEARNING OUTCOME

Upon completion of the course, the candidate should have acquired the following learning outcome, grouped under knowledge, skills and general competence:

Knowledge:

The candidate

- has knowledge of various theories and methods of communication
- has knowledge of the importance of relationships in professional social work
- has knowledge of the importance of network for individuals and families
- has knowledge of different understandings of and approaches to mental health problems

Skills:

The candidate

- has acquired basic skills in conducting conversations with persons in different situations
- has acquired an understanding of the different traditions for communication and is aware of when and how these can be applied
- has the skills necessary to meet persons who need facilitation to achieve good communication, including use of an interpreter
- can work with clients in ways that promote user participation

General competence:

The candidate

- has an insight into his/her own skills in terms of relational and communication competence
- has experienced how professional communication skills can be developed, and has obtained experience in giving and receiving counselling
- can conduct professional conversations with individuals and families in various life situations

8.3 CONTENT**Relationships and communication**

- Holistic and relational thinking, a critical view
- Theories and methods in professional communication
- Communication with various groups of clients

Prevention and network

- Network theory
- Relational- and communication skills in problem identification, definition and early intervention

Clinical psychology

Individual and systemic work with:

- People with diverse mental health problems
- People in difficult life situations

8.4 WORKING METHODS

The course combines various working methods; lectures, plenary discussions and group work.

8.5 MANDATORY ATTENDANCE, COURSEWORK REQUIREMENTS AND EXAMINATIONS

Mandatory attendance Presence at lectures with mandatory attendance	Attended
Coursework requirement One or several written individual coursework requirements in course subject or related subject. Participation in role-play and/or proficiency training.	Fulfilled
Examinations One/several of the coursework requirements and oral exam. See further descriptions in the examination system. <i>Presence at lectures with mandatory attendance must be approved and all coursework requirements must be fulfilled in order to take the final exam.</i>	Grades A-F

8.6 REQUIRED COMPETENCE

Approved course 1-6 or equivalent

8.7 COURSE STUDENTS

The course can be taken as a separate unit

COURSE 20 SOS-901 INTRODUCTION TO THE NORWEGIAN WELFARE STATE	(5 ECTS)
--	-----------------

20.1 COURSE DESCRIPTION

This course provides an introduction to the Norwegian welfare state model, giving a broad introduction to its main characteristics. The Norwegian welfare state is universal, welfare ambitious, and focused on giving services to citizens. The course will explore what this implies for citizens and for social workers.

The course explores how the Norwegian welfare system has developed since the 1950s, addressing social conflict lines as well as contemporary conflict lines in welfare and social policies.

The course provides a broad description of the main characteristics of the Norwegian welfare state by examining a wide range of policies, such as parental leave, state-sponsored day care for children, labour market regulations, health policies and integration measures and conditions applying to various types of immigrants.

The implications of the welfare state for social work will be explored.

20.2 LEARNING OUTCOME

Upon completion of the course, the candidate should have acquired the following learning outcome, grouped under knowledge, skills, and general competence:

Knowledge:

The candidate

- possesses basic knowledge about Norwegian social policies and welfare state

Skills:

The candidate

- is able to compare welfare state models as well as social policies between states
- is able to analyse social policies from different theoretical perspectives and recognize political and ideological currents underlying welfare policies

General competence:

The candidate

- is able to use the knowledge about social policies to reflect on how such policies shape and influence the daily working life of welfare state professions, such as social workers and nurses

20.3 WORKING METHODS

The course combines various working methods; lectures, seminars and written assignments

20.4 MANDATORY ATTENDANCE, COURSEWORK REQUIREMENTS AND EXAMINATIONS

Mandatory attendance Presence at lectures with mandatory attendance	Attended
Coursework requirements A written assignment is mandatory and will be handed out at the start of the course	
Examinations The written assignment	Grades A-F
ECTS 5 if the written exam paper is accepted	
<i>Presence at lectures with mandatory attendance must be approved in order to take the final exam.</i>	

20.5 REQUIRED COMPETENCE

None

20.6 COURSE STUDENTS

The course can be taken as a separate unit

21.1 COURSE DESCRIPTION

The course comprises 10 weeks of client oriented practical studies under supervision as well as lectures before, during and after the practical studies. The practical studies must be completed in welfare services, such as health-, social- and child care services in public, private or voluntary sectors in Norway.

21.2 LEARNING OUTCOME

Upon completion of the course, the candidate should have acquired the following learning outcome, grouped under knowledge, skills, and general competence:

Knowledge:

The candidate

- demonstrates an understanding of the main subjects and challenges relevant for the tasks at the placement site
- Has knowledge of the “critical reflection” method

Skills:

The candidate

- is competent in oral and written communication
- has the ability to apply their own acquired theory and methodical skills in supervised professional training
- has detailed understanding of his/her professional role and is able to reflect upon work-ethical dilemmas
- has the ability to apply the “critical reflection” method in practical situations

General competence:

The candidate

- has the ability to reflect upon personal professional development
- has the ability to practise as an autonomous professional and at the same time work in collaboration with other professionals

21.3 MANDATORY ATTENDANCE, COURSEWORK REQUIREMENTS AND EXAMINATIONS

Mandatory attendance	
Presence at lectures and activities with mandatory attendance	Approved
Attendance at the placement site in the period of practical studies	Approved
Coursework requirements	Approved
• Learning agreement	Approved
• Placement assignment	Approved
• Placement report	Approved

<p>Assessment Approved coursework requirements and passed practical studies</p> <p><i>Attendance in obligatory teaching and at the placement site and all coursework requirements must be approved in order for practical studies to be assessed.</i></p>	Practical studies: Passed/ Failed
---	---

21.4 REQUIRED COMPETENCE

The student must have completed 60 ECTS credits in a social work programme at bachelor level in order to attend this course.

21.5 COURSE STUDENT

International students may attend the course as course students.

Eksamensordning

Bachelor i sosialt arbeid

Diakonhjemmet Høgskole – Fagplan 2011

Godkjent av instituttleder Torhild Bjerkreim 23.06.15

Innholdsfortegnelse

1. Innledning.....	3
2. Eksamener ved normert studieløp.....	3
2.1 Heltidsstudiet	3
Emne 1 og 3.....	3
Emne 2, 4 og 5.....	3
Emne 6 og 7.....	4
Emne 8.....	4
Emne 9.....	4
Emne 10 og 11.....	4
Emne 12.....	4
Emne 13.....	5
Emne 14.....	5
Emne 15 (Fellesemne).....	5
2.2 Deltidsstudiet	5
Emne 1.....	5
Emne 3 og 4.....	5
Emne 2 og 5.....	5
Emne 6 og 10.....	6
Emne 7 og 11.....	6
Emne 8.....	6
Emne 9.....	7
Emne 12 og 13.....	7
Emne 14.....	7
Emne 15 (Fellesemne).....	7
3. Eksamener i enkeltemner for innreisende studenter	7
Emne 8 - Som enkeltemne for innreisende studenter	7

Emne 20 - Som enkeltemne for innreisende studenter	7
Emne 21- Som enkeltemne for innreisende studenter	7

1. Innledning

Eksamensordningen er utarbeidet på grunnlag av forskrift om studier og eksamen ved Diakonhjemmet Høgskole (FOR-2013-12-17-1728), Fagplan 2011 og retningslinjer for bachelorstudiet i sosialt arbeid ved Diakonhjemmet Høgskole.

Det utarbeides en eksamenskalender for hvert studieår med datoer for når de enkelte eksamener skal gjennomføres og sensureres.

Det utarbeides vurderingskriterier for hver eksamen.

Gjennom studiet arbeider studentene med ulike skriftlige og/eller muntlige arbeidskrav, individuelt eller i gruppe. Eksamen tar utgangspunkt i og vektlegger studentens arbeider gjennom hele året. Målene med denne arbeidsformen er at studentene skal jobbe jevnt gjennom semesteret, og få tilbakemeldinger på arbeidene sine frem mot ulike eksamener.

2. Eksamener ved normert studieløp

2.1 Heltidsstudiet

Emne 1 og 3

Individuell skriftlig hjemmeeksamen. Besvarelsen forutsetter bruk av kunnskaper fra emne 1 og 3. Eksamensvarighet er fem arbeidsdager. Eksamen skal sensureres av to sensorer, en intern og en ekstern. Karakter A-F. Utsatt eksamen gjennomføres på samme måte som ordinær eksamen.

Emne 2, 4 og 5

Individuell muntlig eksamen. Eksamen bygger på kunnskaper fra emne 2, 4 og 5 og studentens presentasjonsmappe. En uke før muntlig eksamen vil studentene få oppgitt hvilket av arbeidskravene i presentasjonsmappen som de skal presentere. Eksamen skal sensureres av minst to sensorer, en intern og en ekstern. Karakter A-F. Utsatt eksamen gjennomføres på samme måte som ordinær eksamen.

Presentasjonsmappen kan bestå av alle studentens arbeidskrav eller utvalgte deler av studentens arbeidskrav det aktuelle studieåret. Innholdet i presentasjonsmappen fastsettes av instituttet ved starten av eksamenssemesteret. Dersom en student har omarbeidet et arbeidskrav, skal presentasjonsmappen inneholde siste utgave av arbeidskravet. Tilbakemeldinger skal ikke legges ved.

Individuell muntlig eksamen starter med en presentasjon av et av arbeidskravene i studentens innleverte mappe. Presentasjonen skal utgjøre ca. 1/3 av tiden (muntlig eksamen varer i ca. 25 minutter).

I den videre eksaminasjonen vil sensorene stille utdypende fakta- og/eller refleksjonsspørsmål både om arbeidskravet studenten har tatt utgangspunkt i, om andre deler av presentasjonsmappen og pensum. Intern sensor leder eksaminasjonen og fordeler tiden på de enkelte delene av eksamen.

Presentasjonsmappen, som innleveres i forbindelse med muntlig eksamen, teller ikke i seg selv for karakteren, men er utgangspunkt for sensorene til å forberede spørsmål for den enkeltes muntlige eksamen.

Tillatte hjelpemidler er notat til selvstendig presentasjon, forskrifter og Lovsamling for helse- og sosialsektoren. Utskrift fra Lovdata er ikke tillatt under muntlig eksamen.

Vurderingskriterier ved muntlig eksamen

- Struktur og faglig innhold i fremlegget
- Kunnskapsnivå i svarene på spørsmålene stilt av kommisjonen
- Selvstendighet i presentasjonen
- Saklighet knyttet til referansebruk i innlegget
- Evne til refleksjon og dialog
- Framføring/formidlingsevne

Emne 6 og 7

Individuell skriftlig hjemmeeksamen. Besvarelsen forutsetter bruk av kunnskaper fra emne 6 og 7. Eksamensvarigheten er tre arbeidsdager. Eksamen skal sensureres av to sensorer, en intern og en ekstern. Karakter A-F. Utsatt eksamen gjennomføres på samme måte som ordinær eksamen.

Emne 8

Individuell vurdering. For å få vurderingen «bestått» må alle arbeidskrav i arbeidsmappen være godkjent. Hvis intern lærer vurderer et arbeidskrav som «ikke godkjent» etter at arbeidskravet er omarbeidet, skal arbeidskravet vurderes på nytt av en annen intern lærer og en ekstern lærer.

Emne 9

Individuell vurdering. For å få vurderingen «bestått» i emne 9 må alle arbeidskrav i arbeidsmappen være godkjent og praksis være bestått. Hvis intern lærer vurderer et arbeidskrav som «ikke godkjent» etter at arbeidskravet er omarbeidet, kan studenten klage og få arbeidskravet vurdert på nytt av en annen intern lærer og en ekstern lærer.

Emne 10 og 11

Individuell skriftlig hjemmeeksamen. Besvarelsen forutsetter bruk av kunnskaper fra emne 10 og 11. Oppgaveteksten leveres ut minst fire uker før innlevering. Eksamen skal sensureres av to sensorer, en intern og en ekstern. Karakter A-F.

Utsatt eksamen er en individuell skriftlig hjemmeeksamen. Eksamensvarighet er tre arbeidsdager. Eksamen skal sensureres av en intern og en ekstern sensor. Karakter A - F.

Emne 12

Individuell skriftlig eksamen under tilsyn (skoleeksamen). Eksamensvarighet er fire timer. Eksamen skal sensureres av to sensorer, en intern og en ekstern. Karakter A-F. Utsatt eksamen gjennomføres på samme måte som ordinær eksamen.

Emne 13

Muntlig gruppeeksamen. Eksamen skal sensureres av to interne sensorer. Karakter bestått/ikke bestått, hvor laveste karakter for bestått er D. Gruppen får en felles karakter. Ved utsatt eksamen gjennomføres på samme måte som ordinær eksamen. Studenter som ikke går opp til gruppeeksamen på grunn sykdom eller andre tvingende grunner, vil kunne gå opp til en individuell muntlig eksamen. Utsatt eksamen skal sensureres av to interne sensorer.

Emne 14

Individuell skriftlig bacheloroppgave. Eksamen skal sensureres av to sensorer, en intern og en ekstern. Karakter A-F. Ved utsatt eksamen skal studenten levere en omarbeidet utgave. Ved et eventuelt tredje forsøk må studenten levere en oppgave med nytt tema og problemstilling. Ved utsatt eksamen leverer studenten skriftlig bacheloroppgave.

Emne 15 (Fellesemne)

Individuell skriftlig hjemmeeksamen. Eksamensvarigheten er tre dager. Eksamen skal sensureres av to sensorer, en intern og en ekstern. Karakter bestått/ikke bestått. Utsatt eksamen gjennomføres på samme måte som ordinær eksamen.

2.2 Deltidsstudiet

Emne 1

Individuell skriftlig hjemmeeksamen. Eksamensvarighet er tre arbeidsdager. Eksamen skal sensureres av to sensorer, en intern og en ekstern. Karakter A-F. Utsatt eksamen gjennomføres på samme måte som ordinær eksamen.

Emne 3 og 4

Individuell skriftlig hjemmeeksamen. Besvarelsen forutsetter bruk av kunnskaper fra emne 3 og 4. Eksamensvarighet er tre arbeidsdager. Eksamen skal sensureres av to interne sensorer. Karakter A - F. Ny og utsatt eksamen gjennomføres på samme måte som ordinær eksamen.

Emne 2 og 5

Individuell muntlig eksamen. Eksamen bygger på kunnskaper fra emne 2 og 5 og studentens presentasjonsmappe. Eksamen skal sensureres av minst to sensorer, en intern og en ekstern. Karakter A-F. Utsatt eksamen gjennomføres på samme måte som ordinær eksamen.

Presentasjonsmappen kan bestå av alle studentens arbeidskrav eller utvalgte deler av studentens arbeidskrav det aktuelle studieåret. Innholdet i presentasjonsmappen fastsettes av instituttet ved starten av eksamenssemesteret. Dersom en student har omarbeidet et arbeidskrav, skal presentasjonsmappen inneholde siste utgave av arbeidskravet. Tilbakemeldinger skal ikke legges ved.

Individuell muntlig eksamen starter med en presentasjon av et av arbeidskravene i studentens innleverte mappe. Presentasjonen skal utgjøre ca. 1/3 av tiden (muntlig eksamen varer i ca. 25 minutter).

I den videre eksaminasjonen vil sensorene stille utdypende fakta- og/eller refleksjonsspørsmål både om arbeidskravet studenten har tatt utgangspunkt i, om andre deler av presentasjonsmappen og pensum. Intern sensor leder eksaminasjonen og fordeler tiden på de enkelte delene av eksamen.

Presentasjonsmappen, som innleveres i forbindelse med muntlig eksamen, teller ikke i seg selv for karakteren, men er utgangspunkt for sensorene til å forberede spørsmål for den enkeltes muntlige eksamen.

Tillatte hjelpemidler er notat til selvstendig presentasjon, forskrifter og Lovsamling for helse- og sosialsektoren. Utskrift fra Lovdata er ikke tillatt under muntlig eksamen.

Vurderingskriterier ved muntlig eksamen

- Struktur og faglig innhold i fremlegget
- Kunnskapsnivå i svarene på spørsmålene stilt av kommisjonen
- Selvstendighet i presentasjonen
- Saklighet knyttet til referansebruk i innlegget
- Evne til refleksjon og dialog
- Framføring/formidlingsevne

Emne 6 og 10

Individuell skriftlig hjemmeeksamen. Besvarelsen forutsetter bruk av kunnskaper fra emne 6 og 10. Oppgaveteksten leveres ut minst fire uker før innlevering. Eksamen skal sensureres av to sensorer, en intern og en ekstern. Karakter A-F. Utsatt eksamen individuell skriftlig hjemmeeksamen. Eksamensvarighet er tre arbeidsdager. Eksamen skal sensureres av to sensorer, en intern og en ekstern. Karakter A - F.

Emne 7 og 11

Individuell skriftlig hjemmeeksamen. Besvarelsen forutsetter bruk av kunnskaper fra emne 7 og 11. Eksamensvarigheten er tre arbeidsdager. Eksamen skal sensureres av to sensorer, en intern og en ekstern. Karakter A – F. Ny og utsatt eksamen gjennomføres på samme måte som ordinær eksamen.

Emne 8

Individuell vurdering. For å få vurderingen «bestått» må alle arbeidskrav i arbeidsmappen være godkjent. Hvis intern lærer vurderer et arbeidskrav som «ikke godkjent» etter at arbeidskravet er omarbeidet, kan studenten klage og få arbeidskravet vurdert på nytt av en annen intern lærer og en ekstern lærer.

Emne 9

Individuell vurdering. For å få vurderingen «bestått» i emne 9 må alle arbeidskrav i arbeidsmappen være godkjent og praksis være bestått. Hvis intern lærer vurderer et arbeidskrav som «ikke godkjent» etter at arbeidskravet er omarbeidet, skal arbeidskravet vurderes på nytt av en annen intern lærer og en ekstern lærer.

Emne 12 og 13

Individuell skriftlig hjemmeeksamen. Eksamensvarigheten er fem arbeidsdager. Eksamen skal sensureres av to sensorer, en intern og en ekstern. Karakter A-F. Utsatt eksamen gjennomføres på samme måte som ordinær eksamen.

Emne 14

Individuell skriftlig bacheloroppgave. Eksamen skal sensureres av to sensorer, en intern og en ekstern. Karakter A-F. Ved ny eksamen skal studenten levere en omarbeidet utgave. Ved et eventuelt tredje forsøk må studenten levere en oppgave med nytt tema og problemstilling. Ved utsatt eksamen leverer studenten skriftlig bacheloroppgave.

Emne 15 (Fellesemne)

Individuell skriftlig hjemmeeksamen. Eksamensvarigheten er tre dager. Eksamen skal sensureres av to sensorer, en intern og en ekstern. Karakter bestått/ikke bestått. Utsatt eksamen gjennomføres på samme måte som ordinær eksamen

3. Eksamener i enkeltemner for innreisende studenter

Emne 8 - Som enkeltemne for innreisende studenter

Individuell muntlig eksamen. Eksamen skal sensureres av to interne sensorer. Karakter A-F. Utsatt eksamen gjennomføres på samme måte som ordinær eksamen.

Vurderingskriterier ved muntlig eksamen

- Kunnskapsnivå i svarene på spørsmålene stilt av kommisjonen
- Evne til refleksjon og dialog

Emne 20 - Som enkeltemne for innreisende studenter

Individuell skriftlig hjemmeeksamen. Eksamen skal sensureres av to interne sensorer. Karakter A-F. Utsatt eksamen: Individuell skriftlig hjemmeeksamen. Utsatt eksamen gjennomføres på samme måte som ordinær eksamen.

Emne 21- Som enkeltemne for innreisende studenter

Individuell vurdering. For å få vurderingen «bestått» i emne 9 må alle arbeidskrav i arbeidsmappen være godkjent og praksis være bestått. Hvis intern lærer vurderer et arbeidskrav som ikke godkjent etter omarbeiding, skal arbeidskravet vurderes av en annen intern lærer. Hvis vurderingen ikke godkjent opprettholdes, kan studenten klage arbeidskravet /ene bli vurdert av ekstern sensor.